

Impresszum

György Attila

A szeretet parancsai – Olvasókönyv a keresztény erkölcstanhoz

Nihil obstat
József dr. Gianits
Canonicus, Censor.

Nr 704-26/1980.
Imprimi potest.
Esztergom, die festo S. Augustini ep. a. 1980.
László card. Lékai
Primas Hungariae,
Archiepiscopus Esztergom.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1981-ban jelent meg a Szent István Társulat kiadásában az ISBN 963 360 142 8 azonosítóval. Az elektronikus változat a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Szent István Társulaté.

Az anyagot Péter Júlia OFS vitte számítógépbe.

Majomfogás (Rossz szenvedély)	148
A nyomorék művész (Akaraterő).....	148
A tündérkirálynő (Nagylelkűség)	149
Áldás	149

– Micsoda, te nem dohányzó? De hisz minden rendes fickó dohányzik. Ne légy már ilyen mafla!

– Köszönöm, de én eddig sem dohányoztam és ez után sem akarok.

Ekkor az igazgató kezét nyújtotta az ifjúnak.

– Fölvettelek fiam. Eddig 53-an jelentkeztek, de mindegyik elfogadta a cigarettát. Te vagy az első, aki nem dohányzik. Nos, ilyen fiúra van szükségem!

Ezzel ő is eldobta a félig elszívott cigarettát, mert valójában ő sem volt dohányos.

Később megtudta ifjú barátunk, hogy elődje szenvedélyes dohányos volt és egyszer még a pénztárt is meglopta, hogy cigarettát vehessen.

Ebből a történetből megtanulhatjuk, hogy milyen nagy dolog, ha valaki uralkodni tud magán. Nemcsak a dohányzás tekintetében, hanem más vonatkozásban is. Az ember igazi értékét az akarat adja meg.

A mindennapi feladat (Önuralom)

Élt valamelyik kolostorban egy szerzetes, aki minden este fáradtan és kimerülve tért nyugovóra. Egyszer meg is kérdezte tőle az apát, hogy mi az oka ennek?

– Mindennap annyi a dolgom – válaszolta a szerzetes –, hogy Isten segítségével nélkül el se tudnám végezni. Mindennap egy megáradt folyót kell föltartóztatnom, két sólymot megszelídítenem, két nyulat visszatartanom, két karvalyt idomítani, egy sárkányt megfékezni, egy oroszlánt megkötözni és egy beteget ápolni.

– Ejnye, – mondta erre az apát –, érthetetlen panaszok ezek, mert ilyen munkát senki sem végez és nem is végezhet a mi kolostorunkban.

– És mégis, fötisztelendő atyám, a színtiszta igazságot mondtam. A megáradt folyó nem más, mint az én gondolataim, melyekre állandóan ügyelnem kell, hogy helytelen irányba ne tévedjenek. A két sólyom két szememet jelenti. Szüntelenül őrködnöm kell, hogy olyasmit ne nézzek, ami lelkem tisztaságát beszennyezné. A két nyúl jelenti lábaimat, amelyeket állandóan féken kell tartanom, hogy a bűn útjára ne vigyenek. A két karvaly a két kezem, melyeket csak a jóra akarok felhasználni és ez nem megy olyan könnyen. A sárkány nem más, mint a nyelvem, melyet bizony nem könnyű féken tartani. Állandóan ébernek kell lennem, hogy semmi olyat ne mondjak, amivel Istent és felebarátjaimat megbánthatnám. Az oroszlán jelenti a szívemet, amelyben oly sok az önszeretet és a bűnös kívánság. Ez adja a legtöbb gondot. Állandóan küzdenem kell vele, hogy méltó temploma legyek az Istennek. A beteg nem más, mint törekeny testem, amely mindig újabb és újabb kívánságokkal áll elő. Igen sok ezek közül kárára van testem egészségének és lelkem üdvösségének. Ezért aztán ellene is állandó harcot kell vívnom.

Csodálkozva hallgatta mindezt az apát az egyszerű szerzetes ajkáról. Végül igazat adott neki és így szólt hozzá: Testvér, te derekasan dolgozol az Úr szőlőjében. Bizonyára elnyered érte megérdemelt jutalmadat.

Egon és az ő teste (A lélek értéke)

Volt egyszer egy test, amely mindig így szólt gazdájához, akit Egonnak hívtak:

– Egon, adj nekem enni valamit! Egon adj többet ennem! Adj valami jobbat ennem!

Egon, add nekem azt, ami a legfinomabb!

Egon a követelőző testnek így válaszolt:

– Most nincs több pénzem, hogy ennivalót vásároljak neked.

– Dolgozz többet, de ne éheztesd! – követelőzött tovább a test. És Egon dolgozott, hogy minél több és finomabb ételt vásárolhasson.

De a test ezzel sem érte be. Az egyik nap új kéréssel lépett Egon elé:

– Adj innom! Vegyél nekem valami finom italt! A legjobb bort szeretném megízlelni.

– Erre nincsen pénzem – válaszolta Egon.

– No, rendben van. Akkor én lefekszem és nem is kelek föl többet.

– Ezt nem teheted – válaszolta Egon. – Hiszen nélküled nem tudok dolgozni! Hogy is mondhattál ilyesmit?

– Rendben van! Engedelmeskedem, de előbb adj valami jó enni- és innivalót, meg néhány cigarettát is!

Egon kénytelen volt teljesíteni a test kívánságát és szinte minden keresetét ráköltötte.

Mikor aztán a test már betelt az ételekkel, így szólt gazdájához:

– Vásárolj nekem finom és meleg kabátot, elegáns cipőt és néhány szép nyakkendőt.

Egon teljesítette a test kérését és megvásárolta a bundát, a cipőt, a nyakkendőt. Persze a test ezzel sem érte be, hanem mindig újabb és újabb követelésekkel állott elő.

– Többet már nem tehetek érted, – panaszkodott Egon az egyik nap.

– Márpedig én szórakozni akarok, hintón utazni, táncolni és közben finom söröket fogyasztani.

Szegény Egon nem tehetett mást, mint egész nap dolgozott, az éjjelt pedig végig kellett táncolnia. Az egyik nap éppen a tükör előtt fésülködött Egon barátunk, mikor ősz hajszálakat vett észre a halántékánál.

– A teringettét! – kiáltott fel Egon –, ez már mégsem járja! Én mindent megteszek érted és íme a te hajad mégis megőszül.

– Festesd be, – válaszolta a test és Egon megtette.

Hamarosan újabb panaszt emelt a test ellen: fogaid meglazultak és már többet ki kellett húzatni.

– Csináltass műfogakat, – parancsolta a test és Egon engedelmeskedett.

– Már járni sem tudsz rendesen, – szidta egy nap a testét Egon.

– Reumás vagyok – válaszolta az – vigyél az orvoshoz!

– Hát nekem már semmire sem marad időm, mindig veled kell foglalkoznom? – kiáltott Egon a testére.

– Ne felejtse el, – válaszolta a test, hogy én vagyok a legfontosabb.

– Hát valóban, nélküled semmit se tudok csinálni.

Az egyik nap aztán teljesen elvesztette erejét a test. Egyre hidegebb lett és Egon megdöbbenve látja, hogy a teste halott. Mit csináljak most, gondolkozik Egon? Nincs többé testem, én azonban nem akarok vele együtt sírba menni. Nem, nem és nem akarok a temetőben lakni. Egon kétségbeesetten kiabálni kezd, de a test mindebből már semmit sem hall.

– Egon, hová akarsz menni? – kérdezi tőle egy hang.

– Magam sem tudom.

– Állj fel! – biztatja a hang.

– Nem mehetek, mert nincsen testem, amely elvinne.

– Egon, te most egy olyan országban vagy, ahol nincs szükség a testre.

– De hát hol vagyok tulajdonképpen?

– A túlvilágon, az örökkévalóságban.

– És mit kell itt csinálni? Erről a világról sohasem hallottam még. Csak annyit tudok, hogy gondoskodni kell a testemről, mert ez a legfontosabb.

– Hát arra nem gondoltál, hogy egyszer meghal a tested és tovább él a lelked?

– Nem, erről nem hallottam.

– Szegény Egon – válaszolja a hang ...

Hogyan vette el az ördög a földműves kenyerét (Alkoholizmus)

Történt egyszer, hogy a szegény földműves kora hajnalban kiment a földjére dolgozni. Nem reggelizett otthon és ezért tarisznyájába tett egy darab kenyeret. A föld szélén levette a kabátot és zsebében hagyta a kenyeret. Majd befogta a lovat az ekébe és szántani kezdett. Mire a nap felkelt, jó darab földet beszántottak, és a ló is meg ő is elfáradt. Itt az ideje, hogy egy kissé megpihenjek és megegyem a magammal hozott kenyeret, mondta magában a földműves. Mikor azonban fölemelte a kabátot és keresni kezdte, megdöbbenve tapasztalta, hogy a kenyér nyomtalanul eltűnt. Különös, mondta magában az emberünk! Egy árva lelket sem láttam erre járni. Vajon ki vihette el a kenyeret?

A földműves nem tudta, de én elárulom nektek, hogy az ördög lopta el a kenyeret. Most ott rejtőzködött a kocsi szalmája között és kíváncsian várta, mikor kezd a földműves káromkodni haragjában. Ezt azonban hiába várta. Arra gondolt ugyanis, hogy aki elvitte, az talán még nála is éhesebb volt. Legyen boldog vele! Elsétált tehát a kúthoz és jót ivott a friss vízből. Miután kipihente magát a fűben, újra munkához látott.

Az ördögöt igen bosszantotta, hogy nem sikerült bűnre vezetnie a földművest. Visszaballagott tehát a pokolba és előadta sikertelen vállalkozását. A főördög alaposan le is gorombította.

– Egyedül te vagy az oka a sikertelenségnek. Mars vissza a földre és próbáld ügyesebb eszközökkel bűnre vezetni és elrabolni a földműves kenyerét! Adok erre három esztendő. Ha ezalatt sem érsz el eredményt és dolgovégezetlenül térsz vissza, beleduglak a szenteltvízbe!

A kis ördög minden porcikájában reszketett és mint a szélvész gyorsan visszatért a földre. Ettől kezdve éjjel-nappal azon gondolkozott, hogy miképpen tegye tönkre a földműves embert. Megvan! Egy hűséges és becsületes fickó alakját öltötte magára és beállt szolgálni a földműveshez. Az egyik esztendőben rábeszélte gazdáját, hogy vesse be gabonával az egyik nedves földterületét. A gazda hallgatott rá és elvetette a gabonát. Nem bánta meg. Ebben az évben ugyanis nagy volt a szárazság. Kiszáradtak a földek. Csak a mi emberünknek nőtt nagyra a vetése és pompás aratás volt benne. Így egész évre megvolt a kenyere, sőt még fölöslege is maradt.

A következő esztendőben arra vette rá gazdáját a szolganak öltözött ördög, hogy a hegyoldalra vesse be gabonával. Így is cselekedett és nem bánta meg. Abban az esztendőben ugyanis rengeteg eső esett és a többi földművesnek tönkrement a vetése. Elázott és elrohadt a gabona, csak a hegyoldalon lévő földek hoztak bőséges termést. A földművesnek most már annyi volt a búzája, hogy nem tudta hová tenni. Ekkor azonban újra segítségére sietett „bölcös” tanácsával a szolga. Megtanította gazdáját a pálinkafőzésre. Ettől kezdve rákapott az ivásra és ritkán lehetett józan állapotban találni.

Mikor ezt meglátta az ördögúrfi, elszaladt a pokolba és büszkén jelentette gazdájának, hogy milyen sikerrel járt munkálkodása.

– No, ezt magam is látni akarom, – mondotta a pokol fejedelme.

A földműves házában szépszámú vendégsereget találtak együtt. A földműves felesége töltögette a poharakba az illatos pálinkát. Az egyik asztalsarkon azonban megesúszott az üveg és a drága nedű a földre ömlik. Ezért aztán alaposan összeszidta a feleségét az ördögök nagy örömére. Azt hiszem, most már nem maradna nyugodtan akkor sem, ha elcsenném a kenyerét, súgta oda az ördögúrfi a főnökének.

Egyszer csak kopogtatás hallatszik. Egy szegény ember lép a szobába. Éppen a munkából jön és amikor meglátja a pálinkásüveget, ő is kedvet kap egy pohárra. A földműves azonban barátságatlanul néz rá és ezt morogja a bajusza alatt:

– Annyi pálinkám nincs, hogy minden jöttmentet megkínáljak velem.

Ez nagyon tetszett a főördögnek.

– Várj csak, biztatta a kisördög, ezután jön még a java.

Amikor a vendégek már jól beittak, hízelegni kezdtek egymásnak és képmutató beszédekkel folytattak. Összevissza hazudoztak mindent és ez is tetszett az ördögök fejedelmének.

– Ha az ital arra is ráveszi őket, hogy egymásnak támadjanak és megöljék egymást, akkor végleg a mi kezünkbe esnek – mondotta.

– Várj csak és akkor meglátod, hogy mi jön a következő pohár után! Most olyanok, mint a rókák, de hamarosan farkasokká változnak, mondotta a kis ördög gazdájának.

És valóban. Alighogy néhány pohárka pálinkát leengedtek a torkukon, a beszédük egyre hangosabb lett és hamarosan ökölbe szorultak a kezek. Először a házigazdát készítették ki, akinek az orrából megeredt a vér.

– Pompás, mondotta a főördög, csak így tovább!

– Várj csak, majd meglátod, mivé lesznek a harmadik pohár után!

Már beszélni sem tudtak a részegségtől és az ajtó felé tántorogtak. A gazda megpróbált utat mutatni nekik, de azok nekiestek és alaposan összeverték. Ennek láttára elismerően mondotta a főördög:

– Megszolgáltad és megérdemelted a földműves kenyérét. De honnan vetted ezt a csodálatos italt?

A farkas vagy a disznó véréből?

– Ó nem, – válaszolt az ördög –, sokkal egyszerűbb a dolog. Mindössze arról van szó, hogy megtanítottam gazdámat a pálinkafőzés tudományára. Az állati vér eddig is megvolt benne, de a pálinka gyújtotta fel. Így aztán, amíg pálinkája lesz, állat marad és nem ember.

Így beszélt az ördög és főnöke elismeréssel adózott ügyességének. Ki is tüntette és magas állásba helyezte birodalmában.

A lélekmentő asszony

Minden idők egyik legnagyobb női egyénisége magasodik elénk Sziénai Szent Katalin személyében. A nyugtalan XIV. században élt, egy kelmefestő leánya volt. Isten azonban meghívta, hogy általa segítsen a békétlen világon. Firenzében helyreállítja a békét, figyelmezteti a bíborosokat, és a pápát is Rómába való visszatérésre biztatja. Bélpoklosokat gondoz, szegényeket istápol, bűnösöket békít ki az Istennel.

Nicolo Tulde, egy fiatal sziénai nemes súlyos bűnt követett el és halálra ítélték. Kétségbeesetten várja a kivégzés napját. Hitét már régen elvesztette és így az örök élet sem vigasztalja. Ekkor jut eszébe Katalin és az ő imáját kéri. Katalin nem késlekedik. Ha nem is mentheti meg a szerencsétlen ifjú földi életét, de megmenti őt az örök élet számára. Újra fölébreszti benne a hit kialakuló szikráját és levelet ír lelkiatyjának Cápua Rajmundnak:

„Meglátogattam a szerencsétlen ifjút, akit ön is ismer. Megvigasztaltam és annyira fölbátorodott, hogy szentgyónását is elvégezte. Arra kért, hogy maradjak mellette a kivégzés órájában is.

Másnap reggel együtt mentünk a szentmisére, ahol nagy áhítattal magához vette az Úr Jézus legszentebb testét. Egészen megnyugodott Isten akaratában, csak attól félt, nem lesz-e gyenge az utolsó órában. „Maradj mellettem, ne hagyj el engem és akkor nyugodtan megyek a vesztőhelyre”, mondogatta. „Ne félj testvérem, Jézus nevében fogsz meghalni, ott leszek melletted a kivégzés percében is”.

S valóban ott vártam rá a vesztőhelyen és a Fájdalmas Anyához fohászkodtam védencéért. Nicolo jött mosolyogva, félelem nélkül. Nyugodtan letérdelt, megfogtam a fejét és Krisztus érettünk kiontott vérére emlékeztettem. Ő pedig ezt suttogta: „Jézus és Katalin”.

Ekkor napnál világosabban megpillantottam az isteni Mestert, aki szeretettel várta ezt a szegény lelket és vérét saját vérével elegyítette. Ilyen bátran, mint Krisztus lovagjai, nézzetek szembe ti is a halállal és Krisztus országának ellenségeivel.”

Erre adott példát valamennyiünknek a hőslékű Katalin, aki semmi áldozatot nem sajnált, ha egy lelket menthetett meg a mennyország számára.

Egy gyilkos lelkének megmentése

Páter Sigisbert, a fegyház lelkésze, elgondolkozva lépked a sötét folyosókon. Aggódva gondol a közeli találkozásra. Nem azért csupán, mert ez az első találkozása Arthur Rummlerrel, a halálos ítélet kimondása után. Aggodalmának legfőbb oka, hogy eddig makacsul ellenállt a kegyelem hívásának. Semmiképp sem volt hajlandó meggyónni s kibékülni Istennel. De hát mi volt a bűne?

Egy ékszerüzletbe tört be és a 72 esztendősi üzlettulajdonost agyonütötte. Miközben a fiókokat ürítgette, rajtakapta a rendőrség és így börtönbe került. Ezzel ért véget szomorú pályafutása. Már 14 éves korában törvényszék elé állították lopás miatt. Ettől kezdve kisebb-nagyobb lopások következtek, amelyért ötévi börtönbüntetésre ítélték. Most pedig rablógyilkosságot követett el. Bűnét bevallotta a bíróság előtt, de a bánatnak semmi jelét sem mutatta. Ezért aggódott miatta a lelkiatya. Közben a fegyőr már ki is nyitotta Rummler celláját és beengedte a papot. Legnagyobb meglepetésére a rab egészen megváltozott legutóbbi találkozásuk óta. Mi történhetett? A fogoly szó nélkül egy levelet nyújtott át a lelkiatyának. Névtelen levél, egy asszony írta N. N. aláírással. Ez állt benne:

„Kedves Rummler barátom! Ritkán olvasok törvényszéki beszámolót a tárgyalásokról. A tiedet úgy látszik el kellett olvasnom. Szívemig meghatott az a tény, hogy már gyermekkorodban elveszítetted az édesanyádat. Igen, a te életedben hiányzott az anyai szív és az anyai kéz, azért jutottál ide. Ezért is imádkozom mindennap, hogy engedje meg fölnevelnem gyermekeimet. Egyszerű asszony és édesanya vagyok, aki sokat dolgozom, de nem veszítem el Istenbe vetett bizalmamat. Te azt mondtad a tárgyaláson, hogy nincs Isten. Kedves barátom, miért ámitod magad? Van Isten, mégpedig irgalmas Isten, aki nem taszítja el magától a megtérő bűnösöket. Kis Szent Teréz mondotta egyszer: Ha a világ minden bűne az én lelkemet terhelné, akkor sem esnék kétségbe, mert Isten ezt is megbocsátaná, ha bűnbánatot tartanék ... Gondolj tehát elhunyt édesanyádra, aki az örökkévalóságból aggódva szemléli lelked sorsát. Bizonyára örülni fog, ha tékozló fia visszatér az atyai házba. Térj meg, amíg erre megvan az alkalmaid. Ha ezt megteszed, jómagad is érezni fogod, milyen nagy öröm és megnyugvás: kibékülni az Istennel. Ne légy kishitű és ne vedd el leveletem azzal a megjegyzéssel: egy hisztériás asszony írhat csak ilyesmit! Ez nem igaz! Egy édesanya írta ezt, aki mélyen át tudja érezni azt a fájdalmat, mikor egy gyermek rossz útra téved. Hallgass tehát rám, és akkor még hálás is leszel nekem ezért a levélért. Nem véletlen az, hogy elolvastam a tárgyalásról szóló beszámolót és az sem, hogy szinte Isten sugallatára tollat vettem a kezembe. Bízzál Istenben és az Ő végtelen irgalmában. Gondolj az örökkévalóságra! Erre kér téged egy lelked üdvéért aggódó édesanya.”

Így szólt a levél, amely nem maradt eredmény nélkül. Miközben a lelkiatya elolvasta a szívből jövő szavakat, a gyilkos szeméből szüntelen peregtek a könnyek.

– Látod fiam, ez a jó asszony mindent jobban megmondott neked, mint én mondtam volna. Fogadd meg tehát ezeket az intelmeket, melyet édesanyád küldött és intézett hozzád a résztvevő asszony által!

Ettől kezdve – írja beszámolójában a lelkiatya – minden idő, melyet Arthur cellájában töltöttem, valóságos fölüdülés volt számomra. Mivel meggyőződtem hitbéli

tájékozatlanságáról, vittem neki egy katekizmust. Mikor legközelebb fölkerestem, Arthur már az egészséget végigolvasta.

– Nos, – kérdeztem tőle – és mindent elhiszel, ami benne van?

– Mindent, – hangzott a válasz.

Először kételkedtem a válasz őszinteségében.

– Hiszen, ha olyan sokáig hitetlen voltál, nem lehet egyszerre minden elfogadható az egyház tanításából.

– Megértem önt, – válaszolt Arthur – de miközben a katekizmust olvastam, visszaemlékeztem azokra a hittanórákra, amelyeken az első szentáldozásra készültünk. A plébános atya akkor nagyon kedves volt és most a katekizmus olvasása közben minden eszembe jutott, amit akkor tanultunk és hittünk.

Lassan elérkezett a kivégzés napja. Az egyik nap hívták Arthurt és közölték vele, hogy kegyelmi kérvényét visszautasították és másnap végrehajjták az ítéletet. Kegyelemképpen azonban egy nappal, 24 órával elhalasztják az ítélet végrehajtását. Tőle függ, hogy elfogadja-e ezt a kegyet. Arthur azonban habozás nélkül válaszolta: „Nem!” Az ügyész nemesen gondolkodó ember volt és így válaszolt: „Arthur Rummler ön nem fontolta meg választát. Gondolja meg, hogy egy nap mégis csak egy nap és ne utasítsa vissza ezt a kegyelmet.” Arthur azonban újból csak nemmel válaszolt.

Amikor a cellában fölkerestem Arthurt és én is helytelenítettem a kegy visszautasítását, Arthur így válaszolt:

– Ne gondolja atyám, hogy ezt daczból tettem.

– Akkor miért?

– Atyám, én megöltem egy embert. Ezt nem tudom jóvátenni. Mikor azonban felkínáltak még egy napot az életből, arra gondoltam: ez a nap még az enyém lehetne. De ha lemondok róla engesztelésül bűneimért, Isten ítélőszéke előtt bizonyára nagyobb irgalmasságra találok. Ezért mondtam nemet a kegyelemre.

Krisztus az Andeseekben

Chile és Argentína határán, egy 3962 m magas hegycsúcson hatalmas Krisztus-szobor emelkedik a magasba. Jobb kezét áldásra nyújtja, baljában keresztet tart. A szobor alatt ezt a feliratot olvashatjuk: Előbb kell ennek a hegynek leomolnia és porrá válnia, mint Argentína és Chile népei megfélemedkezzenek arról a fogadalomról, melyet Krisztus lábainál tettek. A szobor hátsó oldalán pedig ez áll: Ő a mi békénk, ő egyesített minket!

A XIX. sz. második felében nem kevesebb, mint 12 háború dúlt a két dél-amerikai állam között. 1899-ben mindkét állam döntő csapásra készült. Az állam felemelte az adókat és rengeteg pénzt költött fegyverekre. 1900 húsvétján mindkét ország a háború szakadékához érkezett. Közben érkezett húsvét ünnepe, a nagyhét szent időszak. Húsvét napján Bonavente püspök Buenos Airesben nagyszabású beszédet mondott. Nem valami megszokott húsvéti prédikációt, hanem egy rendkívül megdöböntő beszédet, melyben békére szólította fel a háborúra készülő országokat. Szavai túljutottak az Andeseiken és visszhangra találtak egy chilei püspök szívében. Ettől kezdve a két püspök végigjárta a saját országát. Városról városra, faluról falura mentek és mindenütt megbékélésre szólították fel a népet. Először csak néhány pap és az asszonyok hallgattak rájuk, de aztán jöttek a férfiak is. A nép békevágyára felfigyeltek a kormányok is. A népakarat nyomására tárgyalások kezdődtek és a vitás kérdést, a határellentéteket úgy oldották meg, hogy két részre osztották azt a területet, melyre mindketten igényt tartottak.

A püspök, aki a békehadjáratot megindította, kifejezte ama reményét, hogy hamarosan eljön az idő, mikor a két ország határán egy Krisztus-szobor hirdeti a két nép között létrejött

békét. Ez a reménye hamarosan valóra vált. A feleslegessé vált ágyúkat beolvasztották és az így nyert bronzból hatalmas Krisztus-szobrot készítettek.

A kormányzat maga vállalkozott a szobor fölállítására. Egy darabon vasúton szállították az óriási szobrot, majd a 3962 m magas hegyre ágyútalpakon húzták föl. Ahol már a lovak sem bírták tovább vinni, katonák és matrózok húzták kötelek segítségével. A szobrot 1904. március 13-án szentelték meg nagy ünnepség keretében. Erre az alkalomra mindkét országból sok katona és polgári lakos érkezett. Az argentin katonákat meghívták a chileiek, hogy az ő oldalukon táborozzanak és megfordítva. A szobor leleplezése után mindkét nép képviselői közös imaórát végeztek a világ békéjéért.

Kormos (Állatkínzás)

Kormosnak hívták a rongykereskedő kutyáját. Miközben a kereskedő bement a házakba, hogy összeszedje a rongyokat, a hűséges kutya őrizte az ócska kordét, amelyen a rongyot szállította. Az is megtörtént elég gyakran, hogy gazdája bement a kocsmába és ilyenkor Kormosnak sokat kellett várakoznia. Emellett nem volt valami jó élete a rongykereskedő mellett. Gyakrabban kapott verést, mint ennivalót. Nem egyszer az utcagyerekek is megdobálták. Ennek ellenére Kormos hűségesen kitartott gazdája mellett. Úgy őrizte az ócska kordét, mintha drágakövek lennének rajta.

Csak egy jó barátja volt Kormosnak a kis Tibi személyében. A rongykereskedő melletti házban laktak. A kisfiú nagyon sajnálta az agyonkínzott állatot és csaknem mindennap vitt neki egy-egy darab kenyeret, csontot. Valahányszor Tibi megjelent a rongykereskedő udvarában, Kormos boldogan és farkcsóválva üdvözölte. Ha ilyenkor meglátta őket a kereskedő, mindig dühös lett. Ráütött a kutyára és így kiáltott a kis Tibire:

- Ugye azért jössz ide, hogy rongyot lopj. Ezért akarod a kutyát is megszelídíteni.
- Ugyan mit kezdjek én a maga rongyaival bácsi? – felelte Tibi.
- No, ne nézz engem olyan butának! Nem te vagy az első, aki ilyesmivel próbálkozik.

Tűnj el gyorsan a szemem elől!

Szomorúan nézett Kormos kis barátjára, aki lassan kiment az udvarból. Sajnos gazdája ellenére nem tudta Tibi sem megvédeni a kutyát, de ha a gyerekek bántották, mindig védelmére kelt.

Az egyik nap néhány csavargó egy bádogdobozt kötött a kutya farkához, mely benzinnel volt megtöltve. Ezt meg is gyújtották és a szegény állat megrémülve szaladgált a rongyokkal megrakott kocsi körül. Mikor ezt Tibi meglátta, a kutya segítségére sietett. Mikor a rongykereskedő meglátta, azt hitte, hogy Tibi kötötte Kormoshoz a benzines dobozt. Ezért dühösen nekitámadt a kisfiúnak.

– Nem én kötöttem a kutya farkára az égő dobozt, – mondotta Tibi. – Ha nem veszem le kutyájáról a dobozt, az összes rongya elégett volna.

– Hazudsz! – kiáltotta a kereskedő és öklével a kisfiúra támadt. Mikor ezt Kormos meglátta, nekiugrott gazdájának és beleharapott a kezébe.

– Te ördögfajzat – kiáltotta – majd megtanítlak én, hogyan kell tisztelni a gazdát!

Ezzel verni kezdte a kutyát és Tibi attól félt, hogy a csontjait is összetöri. Odalépett tehát hozzá, hogy megfogja a kezét. Erre a rongykereskedő még dühösebb lett és úgy fejbe vágta Tibit, hogy az eszméletlenül esett össze. Az emberek fölfigyeltek a verekedésre és ők vitték haza a kis Tibit. Az orvos megvizsgálta és agyrázkódást állapított meg. Hosszú ideig élet-halál között lebegett. Közben lefogták a rongykereskedőt és börtönbe zárták. Mikor Tibi magához tért, az volt első kérdése:

– Mi van Kormossal?

Szülei azonban nem tudtak erre válaszolni, mert senki sem törődött a kutyával. Közben kiderítették, hogy gazdátlanul kóborol és a szemédombról éldegél.

– Édesanyám – kérte a kis Tibi – vegyük magunkhoz a Kormost és ha meggyógyulok, gondozni fogom!

Szülei az orvos tanácsára teljesítették kérését. Ettől kezdve Kormosnak is jobbra fordult a sorsa és mindig együtt lehetett hű barátjával.

Dox a mesterdetektív (Állatszeretet)

– Maimone hadnagy?

– Igen, én vagyok.

– Nagyon kérem, azonnal jöjjön a Dox kutyával! Betörték egy ékszerész üzletébe, szemben a színházzal.

Néhány perc múlva már be is lépett a hadnagy a pompás rendőr kutyával az ékszerüzletbe.

Dox megszagolgatta az éjjeliőr ruháját, aki rövid ideig ugyan, de birokra kelt a betörővel. Azután elindultak. Egy fél óra múlva megállt Dox egy pincelakás ajtajában. Dühösen támadt az előjövő férfire. Ez persze tagadta a betörést. A rendőr magával vitte és megmutatta az éjjeliőrnek. Ő is azt mondta, hogy nem ez volt a betörő.

Maimone hadnagy Doxra nézett és ezt mondta:

– No, most félrevezettél minket! Legközelebb jobban figyelj!

Úgy látszik azonban, hogy Dox nem értett egyet gazdájával. Ugatni kezdett és ismét bement az ékszerüzletbe. Fölvett a földről egy gombot és gazdájához vitte. Ezután visszavezette a hadnagyot a pincelakáshoz. Itt egyenesen a ruhásszekrényhez sietett. Kinyitották. Ő pedig előrángatott egy kabátot. Egy gomb hiányzott róla. Az a gomb, amelyet Dox az ékszerboltban megtalált. Most már nem volt nehéz vallomásra bírni a tolvajt.

Dox, ez az olasz rendőr kutyája 1946-ban született. Mintapéldánya a német juhászkutyáknak, versenyzett már a világ leghíresebb kutyáival. A francia Xorróval, az angol Rexszel, de ő lett a győztes. Négy arany- és 28 ezüstérem birtokosa. Maimone hadnagy negyvennapos korában kapta meg a kutyát. Azóta elválaszthatatlan jóbarátok. Egy szobában laknak és ketten együtt már számos bűnügyre derítettek világosságot. Dox kiváló szaglőrészkel rendelkezik. Egyszer az országúton 19 kilométeren át követte egy ember nyomát. Egyébként igen izmos és ügyes állat. Ő az egyetlen kutya a világon, amely ki tudja venni a töltényt a pisztolyból anélkül, hogy elsűtné. Egy megköztözött embert kiszabadítani, ez gyerekjáték számára. Egyszer például egy kislányt mentett meg az utolsó pillanatban az autó elől. Többször megmentette már gazdája életét. 1950-ben, amikor Dox négyéves volt, Maimone hadnagy Salvatore Giuliano bandájával került szembe. A banditák egy barlangba csalták és ott súlyosan megsebesítve magára hagyták. Dox azonnal segítségért sietett és így még idejében közbeléphettek az orvosok. Kilenc évvel később két betörőt nyomoztak. Az egyik házban Dox megáll a dívány előtt és ugatni kezdett. Alatta rejtőzött az egyik betörő. A másik, aki a szekrényben rejtőzött, törrel támadt a hadnagyra. A kutya azonban ráugrott és átharapta a kezét. 1960-ban Maimone hadnagy meg akarta jutalmazni hűséges kutyáját. Elvitte tehát egy vendéglőbe. Itt azonban Dox nem sokat törődött az ételekkel. Ehelyett morogva megállt az egyik vendég előtt. Kiderült, hogy az illető nem volt más, mint egy gonosztevő, akit már öt éve keresett a rendőrség.

Természetesen a betörők is félnek az okos kutyától. Egyszer 12 betörőre vigyázott, amíg gazdája telefonált a rendőrségre. Egy sem mert megmozdulni. 200 alkalommal volt alkalma részt venni a gonosztevők üldözésében. Hét esetben súlyosan meg is sebesült. Természetesen bőven van csodálója ennek a nagyszerű kutyának. Gyakran küldenek ajándékot számára és finom falatokban válogathat.

A vak kutya

Sajnos igen sok gyerek hajlamos arra, hogy kínozza az állatokat. Igaz, hogy az állatnak nincsen lelke, de azért ő is érez, érzi a fájdalmat. Ezért bűn az állatkínzás. Néha olyan sok jót tesznek velünk, hogy még egy embernek is becsületére válna. Erről szól a következő történet is.

John Thomas, angol fiatalember már gyermekkorra óta vak. Most 26 éves. Londonban él rokonainál és a telefonközpontban dolgozik. Itt csak a hallásra van szüksége és ezért példásan ellátja munkáját. Ezenkívül igen kifinomultak a tapintószervei és ujjai is nagyban segítik munkájában. Sohasem téved, amikor egy megszakadt vonalat helyre kell állítani. Szelíd és türelmes ember, aki hősiiesen viseli a vakság keresztjét.

Csak egy nagy nehézsége van életében: az út otthonától munkahelyére. Számos útkereszteződésen kell átkelnie és különböző autóbuszra átszállnia. Szerencsére a fiatalember nincsen egyedül, hűséges kutyája vezetgeti. A kutyát a vakok egyesületétől kapta és erre a célra lett kiképezve. Így aztán könnyebben ment a közlekedés.

Egy idő óta John észrevette, hogy kutyája különösen viselkedik. Amikor hazaérkeztek, elbújt a sarokba és nem hízelgett gazdájának, mint azelőtt tette. Végül John elhatározta, hogy elviszi kutyáját az állatorvoshoz. Itt megállapították: a kutya megvakult. Thomas könnyekre fakadt e bejelentés hallatára. De nemcsak ő sajnálkozott emiatt. Szinte egész Londonban részvétet keltett a dolog. Most derült ki, hogy a kutya már két éve vak volt, de mivel jól ismerte az utat, hűségesen teljesíteni tudta vak gazdája vezetését. Szerencsére egy komoly operációval sikerült az egyik szemét meggyógyítani és most már ismét kísérgeti gazdáját munkahelyére.

Ezen mulatott Olaszország (Rossz olvasmány)

Signor Carlettinak hívják azt az embert, akin 1950-ben egész Olaszország jóízűen kacagott.

Az 1920-as években vándorolt ki Amerikába és Chicagóban telepedett meg. Először sokat küszködött, de egy szerencsés ötlet jóra fordította sorsát. Egy szép napon ugyanis felcsapott regényírónak. Könyvei nem tartoztak az irodalom remekművei közé, tele voltak izgalmas bűnügyekkel, lopással, rablással, gyilkossággal. Bőven akadt olvasója és Carletti úr meggazdagodott, így tért vissza szülőföldjére és Rómában telepedett le.

Az egyik este különös látogató kopogott be ajtaján. Egy fiatal pap fekete reverendában. Carletti nemigen kedvelte a papokat, de most mégis hízelgett hiúságának látogatása. Arra gondolt, hogy valami jótékony célra akar pénzt kérni tőle. El is határozta, hogy néhány ezer lírát kiutal számára.

A cselédlány bejelentette, beengedte a vendéget és eltávozott. A pap és Carletti kettesben maradtak. Carletti hamarosan megállapította, hogy látogatója nem nevezhető rokonszenves egyéniségnek. Nyugtalanul forgatta szemét és kezét is ökölboszoritva tette az asztalra. Egy darabig szóltanul ültek egymással szemben. Lassan, vontatottan indult a beszélgetés. A pap kenetesen beszélt a halhatatlan lelkek értékéről, melyet ő annyira szívében visel. Carletti természetesen csak a pénz értékét ismerte és ezért kelleetlenül hallgatta látogatója szavait. A pap hangja ezenkívül egyre ingerültebbre, gúnyosabbra változott. Majd villámgyorsan fölugrott, kirántott zsebéből egy boxert és állon ütötte a házigazdát, aki azonnal elvesztette eszméletét. Mire magához tért, már a székhez kötözve látta, hogy a reverendás rabló páncélszekrényét is föltörte.

– De hát kicsoda ön tulajdonképpen, – kérdezte megrémülve?

A rabló letette magáról a reverendát és így válaszolt:

– Hát ha éppen tudni akarja, megmondhatom. Én vagyok az ön könyveinek egyik leghűségesebb olvasója. Amit most önnel csináltam, azt mind az ön által írt regényekben olvastam.

Így szólt a fiatalember és az elrabolt pénzzel kiugrott az ablakon.

Ugye nem csoda, ha ezen egész Itália nevetett. De az már nem nevetséges, hogy a rossz olvasmányok milyen kárt okozhatnak az emberek lelkében.

Szerelmeslevél

Az asztal már meg volt terítve, csak édesapám érkezésére vártunk. Éppen kedvenc ételém került ma az asztalra: gombaleves és szilvásgombóc. Magdi húgommal éppen arról vitatkozunk, hogy ki tud többet megenni. Én azt mondtam, hogy ötöt lenyomok. Magdi fogadkozott, hogy ő hattal is elbánik. Majd meglátjuk! Én a veranda ablaka előtt álltam és elsőnek vettem észre, hogy megérkezett édesapám. Szokása szerint megnézte a postaládát. Ilyen tájban szokott jönni a postás, de én még nem láttam. És mégis! Apukám levelet talált a lábában. Miközben befelé jött, nézegette, azután mosolyogva a zsebébe tette. Közben kezét mostunk és imádkoztunk. „Édes Jézus légy vendégünk, áldd meg, amit adtál nekünk!” Miközben a levest kanalaztuk, felette fúrta oldalamat a kíváncsiság, hogy vajon kinek érkezett a levél? Én is vártam az egyik barátomtól. Mikor már nem bírtam tovább kíváncsiságom visszatartani, megkérdeztem:

„Nem nekem jött a levél?”

„Nem, fiam, Magdi húgodnak. Jó, hogy szóltál, mert el is feledkeztem róla.”

Magdi éppen három gombócot kapott a tányérjára.

„Hatot kérek, – mondotta. „Előbb edd meg ezt, – szólt nagymama –, utána még kaphatsz!” Mikor azonban meghallotta, hogy neki jött a levél, egyszerre elfeledkezett a szilvásgombócról. Kíváncsian nézte, amint apukám belenyúl zsebébe és előveszi a levelet. Mindjárt észtevettem, hogy nem a postás hozta. Boríték és bélyeg nélkül érkezett. Valaki biztos bedobta. De a hátára valóban oda volt írva Magdi húgom neve. Vajon ki és mit írhatott Magdinak? A levél így szólt:

„Kedves Magdika! Már régen akartam mondani, hogy nagyon tetszel nekem. Szeretnék találkozni veled. Várj meg holnap tanítás után a kiserdő mellett. Nagyon szeretlek. Csókol: Ali ...”

Persze ennek hallatára jóízűt nevettem, Magdi pedig elpirult a füle tövéig. Apuka is mosolygott, de anyu nem hagyta annyiban a dolgot. Azonnal vattatni kezdte Magdit, hogy ki ez az Ali? Kis húgom ötlött-hatolt, de aztán bevallotta, hogy a közelünkben lakó Szabó bádogos fia.

„Mindig utánam jár, pedig engem igazán nem érdekel. Olyan szeplős képe van ... A múltkor találkoztam vele Piriéknél. Éppen zálogosdit játszottunk. A kiváltáskor azt kívánta, hogy pusziljam meg. Én persze ezt nem tettem.”

„Még szép, – mondta anyuka és fejcsóválva nézett Magdira. – És te erről mindeddig semmit sem szóltál? Pedig egy rendes kislánynak nincs titkolnivalója édesanyja előtt. Mindenesetre én bízom benned és elhiszem, amit mondtál. Egy dologra azonban figyelmeztetek. Egy igen kedves hitoktató atya mondogatta nekünk: ‚Ugye lányok, ismeritek a mandulafát!? Nos, ez a fa szokott elsőnek kivirágozni kertjeinkben, ha eljön a tavasz. Mivel azonban nagyon siet a virágzással, gyakran megtörténik, hogy elfagynak virágai és nem terem gyümölcsöt. Ezzel szemben az akácfa megvárja a jó meleg májust és a fagyosszenteket. Csak utána virágzik, amikor már nem kell félnie a hideg pusztításától.‘ Az okos kislány, a keresztény kislány is így cselekszik. Nem siet a virágzással, a fiúkkal való foglalkozással. Erre még ráérték. Várjátok meg a májust, amikor majd felnőtök és akkor

eleget udvarolhattok még egymásnak. Arra is gondoljatok, hogy mit mond Pál apostol az ember testéről és szívéről! A Szentlélek templomának nevezi. Ezért legyetek óvatosak, hogy kit engedtek be és mikor ebbe a templomba ... Hát csak ezt akartam mondani. Délután pedig elmegyek Ali szüleihez és megmutatom nekik a levelet.”

Így szólt anyuka és Magdi megdermedve hallgatta. Nagy nehezen lenyomott ugyan két gombócot, de a többi már nem ment le a torkán.

Odakint ragyogóan sütött a nap. Május volt. Virágoztak a rózsafák ... Édes akácillatot csapott arcunkba a szél ...

Nóra és Teoroi (Hitvesi hűség)

Így hívják őket. Mindketten vidám, fiatal emberek, akiket gyengéd szerelem fűz össze. Boldogan állnak az Úr oltára elé, hogy örök hűséget fogadjanak egymásnak. Szinte paradicsomi boldogságban élnek néhány évig. Mivel gyermekük nem születhet, azon gondolkodnak, hogy örökbe fogadnak egy kisbabát. Mindez 1945-ben történt.

Még ebben az évben fölfedeznek Nóra térdén egy gyanús foltot. A bőr ezen a helyen egyre vörösebb lett. Az orvos megvizsgálta. A vizsgálat során kiderül, hogy a beteg bőr sem a melegre, sem a szúrásra nem reagál. Semmi kétség, Nóra megkapta a bélpoklosságot. Teoroi könyörög az orvosoknak, mentsék meg a feleségét. Ettől kezdve naponta injekciózzák a szegény asszonyt. Ez havonta 2000 frankba kerül. Teoroi ácsmesterséget folytat, de nincs annyi munkája, hogy ezt a pénzt előteremtse. Ezért minden más munkát elvállal. Négy év múlik el. Mindent megpróbáltak, mindenét eladta, most már nincs többé pénze az injekciókra. A szörnyű betegség egyre jobban elhatalmasodik Nórán. Nem maradhat otthon, be kell vonulnia a lepratelepre. Teoroi elkíséri, de a kapuban nem engedik tovább, könyörtelenül bezárul mögötte. Ő azonban nem nyugszik bele ebbe. Mindössze 25 éves, fiatal, életerős ember, aki azonban szereti feleségét. A lányok rámosolyognak az utcán és apja is újabb házasságra biztatja. Teoroi azonban nem törődik saját magával, nem törődik a lányokkal és apja tanácsaival. Minden gondolatával Nóránál időzik. Elmegy a lepratelep vezetőjéhez és felvételét kéri: együtt akarok lenni feleségemmel, hiszen mi összetartozunk.

Az emberek persze ezt nem értik. Ilyen eset még sohasem fordult elő a telep életében. A szeretet számára nincs hely a paragrafusok között. „Csak beteget vehetünk fel” – válaszolja a hivatalnok. „Akkor a telep területén egy külön kunyhót építek a magam számára”, – válaszolja Teoroi. A telep vezetője is ember. Neki is van szíve. Teljesíti a férfi kérését.

Nóra súlyos beteg. Szörnyű lelki fájdalmak gyötrik és ez csak a betegségnek kedvez. Állandóan a bejáratot nézi. El kell jönnie Teoroinak. És nem csalódik reményében. Most már ketten, helyesebben hárman élnek a lepratelepen. Az egészséges baba helyett egy beteg gyermeket fogadnak magukhoz, és most újra boldogok. Teoroi ismét dolgozik. A betegek hamarosan szeretetükbe fogadják. Nóra állapota is kielégítő. Hogy is lehetne másképp?

Világos és vidám a fiatal ácsmester lakása. A kis Kriszti nevetése hallatszik a szoba sarkából. De nemcsak ő mosolyog. Mosolyognak az öreg nénikék is, a csonka lábú férfiak, a lepratelep összes lakói, mert érzik annak a szeretetnek a melegét és világosságát, amelyet itt az élő holtak között gyújtott meg egy hűséges férfi igaz szeretete ...

Isten kőfaragója („Szent” művészet)

Achtermann Vilmos 30 éves koráig „egyszerű” földműves volt. Esténként azonban munkája végeztével, elővette a ceruzát és szorgalmasan rajzolgatott, vagy agyagból különféle szobrokat mintázott. Mikor betöltötte harmincadik életévét, nem tudta visszatartani senki, mert Isten hívását érezte, hogy a Magasságbeli és a Szűzanya művésze legyen. Búcsúzáskor

édesanyja keresztet rajzolt homlokára és így szólt hozzá: „Sohase feledkezz meg a Szűzanyáról!”

Achtermann Vilmos Münchenbe utazott, ahol egy szegényes padlásszobában húzta meg magát. Nappal a művészeti akadémián tanult, éjjel pedig lázasan dolgozott. Munkája nem maradt eredménytelen. Lassan kezdenek felfigyelni alkotásaira és a sajtó is elismerően nyilatkozott egyik Madonna-szobráról.

Az egyik este gazdag kereskedő kopogtatott be a fiatal művész padlásszobájába. Hízegő beszéddel próbálja rávenni Vilmost, hogy álljon az ő szolgálatába és gazdag emberré teszi. Persze nem Madonna-szobrokat, hanem az emberek érzékeit csiklandozó, meztelen nőket kell faragnia. A fiatal művész dühösen néz a kereskedőre. Ez egy aranyat tesz az asztalra és így szól: „Ezt itt hagyom. Legyen okos, holnap visszajövök a válaszáért”. Ezzel eltűnt.

Vilmos egyedül maradt a pénzzel és gondolataival. A nagy kísértő ezt suttogta: fogadd meg a kereskedő tanácsát és vége lesz nyomorúságodnak, sőt kitarul előtted a dicsőség kapuja. Az arany valóban nagy kísértő. A művész munkához lát és késő éjszakáig dolgozik. Végre előtte áll egy csábító nőalak. Lefekszik, de nyugtalanul alszik. Összevissza álmodik és föl-fölrriad az alvásból. Egyszer csak édesanyját látja és a hangját hallja: ne feledkezz meg a Szűzanyáról! Achtermann felébred, fölugrik és összetöri az éjszaka készített szemérmetlen szobrot. Majd újra munkához lát és megformálja a Legszentebb Asszony szépséges alakját. Így még sohasem sikerült megmintáznia.

Másnap délben újra bekopog a kereskedő. A fiatal művész azonban nem engedi be lakásába. Mikor dühösen távozik, Achtermann utána dobja az aranyát.

Így lett és így maradt Achtermann Vilmos Isten és a Szent Szűz kőfaragója. Művészetével Istent és az egyházat szolgálta egész életében. A keresztlevétel és a Piéta című szobra ma is világhírű kincse a münsteri székesegyháznak.

S mindezt annak köszönhette, hogy nem adta el művészetét az aranyért.

A fékezetlen szenvedély

Két szivacs vadász: Jimmey Harker és Stephan Jones elválaszthatatlan barátok voltak. Együtt dolgoztak a floridai tengerparton és nem egyszer mentették meg egymás életét a veszedelmes cápák ellen. Semmiféle hatalom nem választhat el minket egymástól, jelentették ki nem egyszer. És mégis mi történt?

Valahol egy szép lánnyal találkoztak. Aranyszőke haja puhán omlott a vállára és kéklő szemével, piros ajkaival rájuk mosolygott. Mindketten azt gondolták: ez a biztató mosoly nekem szól. Emiatt vita támadt közöttük, mely csúnya veszekedéssé fajult. Odalett a barátság és a gyűlölet tüzében elégték a szeretet szálai. Jimmey Harker végül így szólt egykori barátjához: nincs más választásunk, meg kell vívunk egymással. A tenger alatt, munkaeszközeinkkel döntjük majd el, kié legyen a leány. Stephan Jones elfogadta a kihívást, mert nem akart gyávának látszani.

Négy társuk vállalkozott, hogy közreműködnek a párbajnál. Kettő fönt a csónakban, kettő a tenger mélyén. Kora reggel két csónak úszott a hullámokon. Csendes volt a víz, hallgattak a csónak utasai is. Talán egy pillanatra rádöbbenek, milyen szamárságot csinálnak most. De nem, most már nem lehetett visszalépni. Büszkeségük lezárta ajkukat. Egyszerre megjelent képzeletük előtt a gyönyörű leány, szőke hajával, kék szemével, piros ajkával. Ez a látomás újra fölszította szívükben a szenvedély tüzét.

Már ki is szálltak a csónakból, hogy a tenger mélyére ereszkedjenek. Az egyik kezükben a szigonyt, a másikban éles késüket szorongatták. Így támadtak egymásra. Harker felülről Jones hátába döfte a szigonyt és még ebben a pillanatban Jones kése szíven találta Harkert.

Társaik azonnal jelzést adtak, de mire felhúzták a szerencsétlen párbajozókat, már mindketten meghaltak.

A szép szőke, kékszemű leánynak pedig nyoma veszett. Hiába keresték, kutatták, sehol sem találták meg ...

Gyilkos a Szent Péter templomban (Goretti Mária)

A római Szent Péter templomban fényes ünnepségre készültek. Az oltáron gyertyák égtek és Szent Péter sírján is ragyogtak a lámpák. A hívek teljesen megtöltötték az óriás templom hajóját. Megjelentek a bíborosok, a püspökök és köztük Krisztus földi helytartója: XII. Pius pápa.

Halálos csend uralkodott a templomban, amikor a pápa beszélni kezdett. Ebben kihirdette, hogy Goretti Máriát a boldogok sorába iktatják. Alighogy befejezte beszédét, sok ezer torokból hangzott fel a kiáltás:

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk!

Egész közel a szentélyhez egy falusi parasztasszony ült és amikor fölhangzott a kiáltás, reszkető kezét az arcához emelte. Ő volt annak a kislánynak az édesanyja, akit ma, 45 évvel a halála után boldoggá avattak.

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk! – hangzott fel újra a kiáltás a hívek ajkáról.

Ezt imádkozta a pápa is az egybegyűlt bíborosokkal.

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk! – mondotta egy öreg, fehér hajú ember, miközben könnyei szünet nélkül ömlöttek sokat szenvedett arcán.

Ott térdelt a többiek között és sokan nem is gondolták, hogy ez az aggastyán nem más, mint Goretti Mária gyilkosa.

Nem messze Rómától van egy kis falu, Nettuno a neve. A falu határában találunk egy Conca nevű tanyára. Itt gazdálkodott a századfordulón két család: özvegy Gorettiné hat gyermekével és az öreg Sorenelli, Sándor nevű fiával. Együtt gazdálkodtak, jóllehet igen sokban különböztek egymástól.

Goretti asszony vallásosan nevelte gyermekeit, amint ezt férjének halálos ágyán megígérte. Bizony sokat kellett az özvegynek dolgoznia, mert a gyerekek kicsik voltak, a legidősebb Angelo 16 éves. Ő segített édesanyjának a mezei munkában. A ház napsugara a kedves és szép Mária volt. A Jóisten nemcsak testi szépséggel ajándékozta meg, hanem szép lélekkel is. Nem volt hiú, nem lehetett a tükör előtt látni. Erre különben sem volt ideje, mert a 12 esztendő leánykára hárult a háztartás egész gondja. Mosott, főzött, takarított és vigyázott kistestvéreire. A sok munka ellenére mindig vidám volt és a szívét tisztán megőrizte a büntől.

Egészen másképp festett a ház, ahol Sorenelliék laktak. Az apa részeges és inkább káromkodott, mint imádkozott. Fiával nem sokat törődött és az minden nevelés nélkül nőtt fel. Rossz barátok közé keveredett és húszéves korára már szinte minden bűnbe belekóstolt.

Gorettiék házában mindig béke és vidámság uralkodott. Sorenelliéknél azonban ritkán lehetett valami szépet hallani. A szép fiatal kislány igen tetszett a züllött életet folytató Sándornak, aki szenvedélyeinek sohasem tudott parancsolni, tisztátalan vágyakat táplált szívében a kis Mária iránt. Mindent elkövetett, hogy az ártatlan lányt bűnre vehesse. Ezért Mária mindig félt tőle és valahányszor meglátta, a nagy kísértőre, az ördögre gondolt. Gyakran imádkozott érte, hogy Isten vezesse jó útra a szerencsétlen fiatalembert. Úgy látszott azonban, hogy minden hiába. Sándor egyre vakmerőbb lett...

Egy szombati napon történt: 1902. július 5-én. A kis Mária reggel meggyónt és másnap, vasárnap áldozni akart. A szentáldozás adott neki erőt, hogy ellen tudjon állni a

kísértéseknek. Vasárnap, éppen a Szentvér ünnepén meg is áldozott és följánlotta a gonosz Sándor megtéréséért.

Hétfőn reggel édesanyja és bátyja az udvar hátsó részén dolgoztak, Mária a konyhában foglalatzkodott. Egyszer csak váratlanul belép hozzá Sándor.

– Nem foltoznád meg az ingemet? – kérdezi a leánykától, bent van a szobában.

– Szívesen, – felelte Mária és már indult befelé. Mikor a szobába ért, Sándor megragadta a leánykát és először szép szóval szemérmetlen bűnre akarta csábítani. Mária természetesen nemet mondott és ki akart szaladni a szobából. A fiú azonban útját állta. Egy piszkos kendővel igyekezett betömni Mária száját, hogy erőszakkal kerítse hatalmába.

A bűntől való félelem azonban oly erőt adott Máriának, hogy kiszabadította magát a fiú kezéből. Az ajtóhoz lépett és segítségért kiáltott. Sándor erre teljesen elvesztette az eszét, leteperte a kislányt és egy éles törrel többször beleszúrt a leány testébe. Mária elsősorban azzal törődött, hogy védekezzen ruhája leszakítása ellen, így nem tudott védekezni a halálos szúrások ellen. Végül a fiú otthagya áldozatát és elmenekült. Midőn édesanyja és Angelo beszaladt a szobába, elszörnyedve látták a vérében fekvő leánykát. Azonnal kórházba szállították, ahol később magához tért.

A pap megáldoztatta, de előtte megkérdezte:

– Meg tudsz-e bocsátani a gyilkosnak?

– Igen – válaszolta Mária –, megbocsátok neki. Sőt azt szeretném, ha majd egyszer mellettem lenne a mennyországban.

Ezek voltak utolsó szavai. Csütörtökön már el is temették a tisztaság kis vértanúját.

A gyilkos börtönbe került és 30 évig kellett ülnie gonoszságáért. Sem a tárgyaláson, sem a fogságban nem mutatta a bűnbánat jelét. Ha pap közeledett hozzá, gúnyosan visszautasította. Néhány évvel később, különös álmot látott. Máriát látta egy szépséges kertben, amint éppen liliomokat szedett. Mikor Sándort meglátta, átnyújtott neki néhány virágot és azt mondta:

– Neked is ide kell jönnöd!

És amit nem tudott elérni a pap, azt elérte a csodálatos álm. Sándor kibékült Istennel és napról napra jobb ember lett. Mélységes bánattal viselte büntetését. Mikor kiszabadult, egy kapucinus kolostorba lépett be szolgának. Mint szerzetes a bűnbánat szép példáját adta.

A concai liliom híre pedig elterjedt az egész vidéken. Egyre többen zarándokoltak sírjához és közbenjárását kérték. Sok csoda is történt és ezért a pápa boldoggáavatta a tisztaság vértanúját.

Így történt aztán, hogy a gyilkos ott sírhatott a boldoggáavatási szertartáson és bűnbánó könnyek közepette imádkozhatta:

– Boldog Goretti Mária, könyörögj érettünk!

(W. Hünermann)

Megtérés (Lopás, rablás)

A vonat éppen egy kis állomáson tartózkodott. Nagy csomaggal, egyszerű öltözékben egy pap lépett be egy másodosztályú fülkébe. A pap láttára mindenki elhallgatott. Két jólöltözött férfi is így cselekedett. Az idősebbik arcán gúnyos mosoly jelent meg, de a fiatalabbik felugrott a helyéről és felkínálta az idős lelkipásztornak. Hálálkodva foglalt helyet, hiszen kifáradhatott, míg ideért a plébániáról. Az idősebb ember közönyösen nézett rá, de a fiatalabb hamarosan beszédbe elegyedett a lelkipásztornal. Hívei iránt érdeklődött, a vidéki élet nyugalma dicsérte és kellemesen elbeszélgetett vele.

A plébános nem utazott messzire és egy jó félóra múlva leszálláshoz készülődött. Szívélyesen elbúcsúzott az utasoktól és elhagyta a szakaszt. Elgondolkodva ült le ismét a fiatalember régi helyére.

– Önök talán különösnek tartják, hogy átadtam helyemet egy katolikus papnak – fordult a csendben ülő utasokhoz. – Hogy ezt megmagyarázzam, engedjék meg, hogy elmondjak önöknek egy igaz történetet.

Már régen történt. Könyvelő voltam egy vállalatnál és az én dolgom volt a munkások fizetése. A vállalat emberei különböző helyeken dolgoztak és így bőven volt alkalmam utazgatni, míg elvittem nekik fizetésüket. Történt egyszer, hogy egy nagyobb összeget kellett elvinnem a szomszéd városba. Az összeget délután vettem ki a bankból. Sajnos, a szokásos vonatomat lekéstem és csak késő este érkeztem meg a városba. A vonaton rajtam kívül csak egy férfi utazott. Csendesen ült a sarokban és kalapját arcába húzta. Már arra gondoltam, hogy kettesben maradunk, amikor az egyik állomáson beszállt hozzánk harmadiknak egy katolikus lelkipásztor. Egyszerre kedvetlen lettem, mert másként gondolkoztam, mint most és nem igen kedveltem a fekete ruhás papokat. Annál jobban meglepődtem, mikor észrevettem, hogy milyen nagy hatással van a pap útitársamra. A különös ember egyszerre megváltozott és mintha megkönnyebbült volna. Valahogy szabadabban lélegzett és hamarosan beszédbe elegyedett a pappal. A lelkipásztor hamarosan elérte úti célját és elhagyta a szakaszunkat. Alighogy elment, útitársam előtt szidni kezdtem a papokat és tücsköt-bogarat beszéltem rájuk. A férfi szótlanul hallgatott. Én tovább beszéltem és a katolikus egyházat kezdtem szidalmazni. Ekkor azonban útitársam felugrott helyéről és ökölbe szorított kézzel mellettem termett. Hozzám képest valóságos óriás volt és könnyen elbánhatott volna velem. Sápadtan és haragtól villogó szemmel így szólt hozzám:

„Uram, miért szidja ön a vallást? Sohasem gondolkozott még azon, hogy mennyi áldás származik az egyház munkálkodásából? És hogy őszinte legyek, azt is megmondom, hogy a pap megjelenése mentette meg az ön életét. Látja, már három hete munka nélkül és teljesen pénz nélkül vagyok. De ismerem önt és tudom, hogy milyen beosztásban dolgozik. Azt is tudom, hogy most nagyobb pénzösszeg van önnél, mert megfigyeltem, amikor a bankba ment érte. Észrevétlenül kísértem önt azóta azzal a szándékkal, hogy kiraboljam. Gondoltam, hogy nem lesz sok utas és így alkalmam lesz önrel kettesben maradni. Semmiféle hatalom nem menthette volna meg, hogy a sínek közé dobjam és pénzét elraboljam. Egy nagyobb hatalom azonban közbeszólt és megmentette az életét. Az öreg pap megjelenése fölébresztette lelkiismeretemet és jobb belátásra vezetett. Eszembe jutott gyermekkorom, vallásos szüleim, hitoktatóm tanítása és ez elűzte gyilkos gondolataimat. Ezért most már ne féljen! A kísértés elmúlt.”

Eddig tartott a történet és az utas elhallgatott. Csendesen nézett maga elé, majd végigjártatta szemét az utasokon.

– És mi történt azzal az emberrel? – kérdezte az egyik utas.

– Megrémülve hallgattam vallomását és először az a gondolatom támadt, hogyan tudnék menekülni közeléből. De amikor beláttam, hogy nincs veszélyben a pénzem és az életem, felébredt szívemben a szánalom. Fizetésemből egy kisebb összeget adtam neki és megkértem, hogy keressen fel abban az üzemből, ahol én is dolgoztam. Közbenjárásomra föl is vették és szorgalmas munkájával hamarosan kiérdemelte felettesei elismerését. Azóta is kedves ismerősei vagyunk egymásnak. Én pedig nem felejttem el, hogy megmenekülésemet és ennek az embernek megmenekülését egy papnak köszönhettem. Ez a magyarázata annak, hogy az imént még közöttünk lévő lelkipásztornak átadtam a helyemet. Ez a legkevesebb, amit megtehetek hálából szerencsés megmenekülésemért.

A takarékos asszony

Réti mester bosszús tekintettel állt a műhely ajtajában.

– Ne légy már olyan kicsinyes, – mondotta feleségének, aki nem valami busás borravalót adott az újságárusnak. – Egyszer van az évben újév és a szerencsétlen embernek télen-nyáron, hidegben-melegben kell szaladgálnia az újságokkal.

– Ezt te nem érted Gergely, – válaszolta az asszony. – Ha én minden küldöncnek és házalónak gazdag borravalót adnék, hamarosan kiürülne a pénztárcánk.

A rendreutasított mester még morgott valamit a bajusza alatt, majd visszatért az asztalosműhelybe. A szívében igazat adott az asszonynak, ő sem szerette a pazarlást, de nem akarta, hogy zsugorinak nevezzék az emberek.

Réti asszony nem volt zsugori. Házukat egy szegény sem hagyta el alamizsna nélkül. Azonban mindenben szeretett mértéket tartani. „Nehéz időket élünk, – szokta mondani –, és takarékoskodni kell. Az ember sohasem tudhatja, hogy mikor jön valami váratlan kiadás.” Ezért a konyhaszekrényben volt egy kis ládikója, amiről senki sem tudott. Esküvője óta ebben gyűjtögette össze félretett forintjait. A ládikóra ez volt felírva: „A szükség napjaira”. Férjének sem szólt erről a kis spórkasszáról. Ebből fedezte a kisebb kiadásokat, de gondosan ügyelt arra, hogy állandóan szaporodjék benne a pénz.

Két gyermekük volt, egy fiú és egy leány. Minél nagyobbak lettek, annál több kiadás volt rájuk. Múltak az évek és a gyerekek felnőttek. Mária már eladósorba került és Pali fiúk egy bankban dolgozott, mint pénztáros.

Az egyik este sápadtan és megtörten jött haza munkájából. Az édesanya ismerte fiának könnyelműségre hajló természetét és mindjárt rosszat sejtett. A fiú azonban csak fejfájásról panaszkodott és visszavonult a szobájába. Amikor Réti asszony tíz óra tájban a szobájába ment, észrevette, hogy fiánál még mindig világosság van. Csodálkozva hallotta, hogy fia, ahelyett hogy aludna, le s föl járkál a szobában. A jó asszony hallgatózni kezdett és megdöbbenve kellett hallania, hogy Pali fia kétségbeesett szavakat mormol magában. Mi történhetett? Nem tudta magát visszatartani és benyitott a szobába. Pál megijedt, amikor maga előtt látta édesanyját. Gyorsan az asztalhoz sietett, hogy eltüntesse az ott lévő levelet.

– Ne tedd el, mutasd meg nekem! – mondta az édesanya.

A fiú azonban a zsebébe gyűrte.

– Mi történt Palikám? Nem akarsz engedelmeskedni édesanyádnak?

Annai fájdalom csengett az anya szavaiban, hogy a fiatalember szíve is megremegett tőle.

– Édesanyám! – kiáltotta kétségbeesve és átnyújtotta neki a levelet.

Nyugtalanul futotta át Réti asszony a sorokat.

– Istenem, mit jelentsen ez? Egy ember arra szólít fel téged, hogy 24 órán belül fizess ki a szerencsejátékból eredő adósságodat. Ha ezt nem teszed, kénytelen lesz jelentést tenni a munkahelyeden. Mit jelent ez fiam?

Pál bűnbánóan hajtott le a fejét.

– Igen anyám, játszottam. Most az egyszer. De soha többé! A klubhelyiségben szórakoztunk, mikor az egyik társunk szerencsejátékra hívott minket. Kellemes időtöltés ez – mondotta. – Nem nagy összegben játszottunk és én is veszélytelennek tartottam a dolgot. Először minden rendben ment. A baj csak akkor kezdődött, mikor nyerni kezdtem. Később megfordult a szerencse és minden pénzemet elvesztettem. Ekkor egy kötelezvényt állítottam ki, csak hogy tovább játszhaszak. Újra csak vesztettem. Így aztán komoly adóssággal hagytam el a játéktermet.

– Ennyi pénz! – sóhajtott fel az édesanya.

– Szégyenkezve és bűnbánóan tértem haza és megfogadtam, hogy soha többet nem veszek kártyát a kezembe. Csak most az egyszer meneküljek meg ebből a veszélyes helyzetből.

– De honnan vegyünk ennyi pénzt? – kérdezte az édesanya. – Édesapádnak meg sem merem mondani a dolgot, hiszen tudod, hogy mennyire haragszik a kártyára. Ha pedig megtudja ezt a főnököd, az állásodat is elveszíted. Gyermekeim, gyermekeim, hogyan csinálhattál ilyet?

A fiatalember lesütötte a szemét és tanácstalanul nézett maga elé. Hirtelen azonban felragyogott az anya arca. Közelebb lépett a fiához és szigorúan így szólt hozzá:

– Megígéred, hogy nem játszol többet, ha most segíték rajtad?

A fiatalember esküre emelte a kezét és az édesanya is láthatta, milyen komoly a szava, a bánata.

– Soha többé nem nyúlok a kártyához édesanyám, erre megesküszöm ... Isten engem úgy segítjen!

– Én hiszek neked Pál. A Mindenható megbüntetne, ha megszegnéd esküdet. Most tehát fekdj le és aludj nyugodtan. Holnap reggel magam viszem el a pénzt a levél írójának.

– Köszönöm anyám! Drága jó anyám!

Régi asszony komoly pillantással védekezett fia hálálkodása ellen. A konyhába sietett, elővette a kis ládikát, amelybe oly sok év óta gyűjtötte a pénzt. Azonnal leült, hogy megszámlolja. Istennek hála, volt annyi, hogy kifizethesse belőle fia adósságát.

Megelégedetten tért nyugovóra abban a tudatban, hogy a „szükség napjaira” félretett pénz és az ő takarékosága nagy szerencsétlenségtől mentette meg a családot.

2297 adag fagylalt (Torkosság)

Egy amerikai városban történt 1952-ben. Egy Winston nevű ember segített elfogni a tolvajt, aki meglopta a fagylaltost. Örömeben a fagylaltos megígérte, hogy gyermekeinek egy évig ingyen adja a fagylaltot. Ez persze könnyelmű ígéret volt, amelyet hamarosan megbánt a szerencsétlen fagylaltos. A három Winston gyerek ugyanis egy év alatt 2297 adag fagylaltot fogyasztott el. Ez körülbelül kétszáz dollárba került, míg a tolvaj mindössze negyven dollárral károsította meg. Ennek a nevetségesnek látszó történetnek van azonban egy szomorú oldala is. Mindenekelőtt dicséret illeti meg a fagylaltost, aki állta ígéretét, jóllehet tetemes kára származott belőle. A gyerekek azonban igen csúnyán viselkedtek, midőn így kihasználták a hálás fagylaltos nagylelkűségét.

Ki volt a tolvaj?

Hosszú ideje már annak, hogy városunkban három tolvaj lakott. Egyszer elhatározták, hogy kirabolják egy kereskedő házát. A ruháskamra kőépület volt és lent nem volt ablaka. Csak egészen fent, a háztető alatt. Ide bizony nem lehetett létra nélkül fölmászni. No, meg ha föl is mászott volna valaki, olyan szűk volt, hogy nem tudott volna bejutni. Mivel a három tolvaj fejébe vette, hogy meglopják a kereskedőt, mindenképpen végre akarták hajtani tervüket. A kamra ugyanis tele volt árukkal. Nyári ruhák, prêmes sapkák, téli bundák, vásznak, szövetek stb. Az egyik tolvaj családos ember volt és ezért így szóltak hozzá cimborái:

– Neked van egy ötéves fiad. Kicsi a gyerek és hajlékony a dereka. Bemászhat azon a kis ablakon is. Az ő segítségével nyélbe üthetjük a dolgot. Hozd el a kisfiút anyjától és mondd azt, hogy éjféli misére visszük. A gyereket egy kötélben bejuttatjuk a kamrába és ugyancsak

kötéllal húzzuk ki a szajrét. Három felé osztjuk, te meg a fiaddal másfél részt kapsz. Ezenkívül édességet is veszünk a gyereknek.

Az apa beleegyezett az ötletbe. A kisfiú olyan ügyesnek és értelmesnek bizonyult, hogy a ruháskamrában mindjárt tájékozódott és a kötél hurkába értékes holmikat helyezett el. Már annyi mindent csentek el, hogy nem volt értelme tovább folytatni a lopást.

– Elég pajtások, többet már nem tudunk elvinni, szólta a vezérük! Mondd meg a kisfiúnak, kösse derekára a kötetet, hogy felhúzhassuk.

A kisfiú a derekára kötötte a kötelet és a tolvajok kezdték fölfelé húzni. Már csaknem egészen felhúzták, amikor a kötél amely a sok felhúzástól az ablak falán feldörzsölődött, kettészakadt. Így a gyermek visszaesett a kamrába és a tolvajok is hanyatt estek. Erre a zajra a kereskedő kutyái nyugtalankodni, ugatni kezdtek. Félni kellett, hogy nyomban az egész ház fölbred és fülöncsípik őket. Különben is közeledett az idő, mikor az emberek misére sietnek. Ezért mindegyik fölkapta, ami éppen keze ügyébe esett és elfutott vele. A kereskedő házában azonban mindenki felébredt és lámpással kutattak mindenfelé. Mikor beléptek a ruháskamrába, nyomban feltűnt a nagy rendetlenség. Megtalálták a kisfiút is, aki sírt, mert megütötte magát. A kereskedő segédei azonnal megértették, hogy miről van szó. Az utcára rohantak és az elhurcolt holmik jó részét megtalálták. A megriasztott tolvajok a zsákmánynak csak igen kis részét vitték magukkal. Valamennyien ide-oda futkostak és kiabáltak:

– Mit kellene tenni?

A kereskedő azonban meggondolt ember, jó keresztény volt és így szólt segédeihez:

– Hagyjátok abba a felesleges üldözést. Csaknem minden megkerült. Amiatt a csekélység miatt, amit magukkal vittek, nem érdemes üldözni őket!

A segédek ezt felelték:

– Önnek igaza van. Hiszen itt maradt ez a kisfiú, hogy a tolvajok nyomára akadjunk. Ki fog derülni, kik a gyermek szülei és minden napfényre kerül.

A kereskedő azonban most is leintette segédeit.

– Nem, nem úgy van! A gyermek fiatal lelke még egészen ártatlan, mások csábították bűnre. Nem szabad tehát bántani, ne is faggassátok! Lehet, hogy magamnál tartom.

Telt múlt az idő, a gyermek iránt nem érdeklődött senki, tehát a kereskedőnél maradt, aki úgy nevelte, mint saját gyermekét. Minthogy a kereskedő igazságos ember volt, a gyermeket jó szellemben nevelte, így aztán pompás, eszes kereskedő lett belőle, akit mindenki szeretett. A kereskedőnek csak lánya volt és ez a fiúval együtt nőtt fel. Nem csoda tehát, ha megszerették egymást. Erről mindenki tudott. Egy szép napon így szólt a kereskedő feleségéhez:

– Lányunk abban a korban van, amikor férjhez kell adnunk. Miért keressünk számára vőlegényt a házon kívül? Ez nagyon kényes dolog. Hiszen gazdag emberek vagyunk és minden kérő nagy hozományra számít.

– Ez igaz, – szólt az asszony –, mindig úgy szokott történni.

– Éppen ezért, – mondta a kereskedő –, beállíthat hozzánk egy gazfickó, aki kiadja magát a legbecsületesebb embernek, holott belsejében egészen más. Ezért úgy gondolom, hogy feleségül adjuk lányunkat nevelt fiúnkhoz. A fiú nálunk nőtt fel és lányunk is hajlik feléje. Adjuk össze őket, nem fogjuk megbánni!

A kereskedő és felesége így is határoztak és a fiúból, lányból egy párt csináltak. A szülők lassan megöregedtek és meghaltak. A fiatalok azonban tovább éltek és gyermekeik születtek. Boldogan és tiszteletben éltek a városban. Csak akkor történt baj, amikor a nevelt fiút megválasztották az esküdtszék tagjául.

Mikor először ült az esküdtek padján, éppen egy tolvaj állt a bírák előtt. Mikor ítéletet kellett mondani, az esküdt elkezdett remegni. A törvényszék elnöke meg is kérdezte:

– Mondja kérem, mi baja?

Az esküdt ezt felelte:

– Engedjenek el, nem tudok ítéletet mondani senki emberfia fölött.
 – De hát miért nem? Ez az élet rendje: a becsületes emberek ítélkeznek a bűnösök fölött.
 – Éppen az a bökkenő, – válaszolta az esküdt –, hogy magam sem vagyok becsületes ember. Én is tolvaj vagyok, akit el kell ítélni! Engedjék meg, hogy mindenki előtt bevalljam bűnömet.

Azt gondolták, hogy megzavarodott és nem engedték, hogy vallomást tegyen. Később azonban mégis elmondotta a derék bírának gyermekkori történetét. Mindenkit meghatott ez a történet és az emberek ettől kezdve még jobban tisztelték ...

Lopott rózsák

A plébánia kertjében áll egy szép louides-i barlang. Néhány évvel ezelőtt épült a Boldogságos Szűz tiszteletére. Benne egy szép, kék ruhás Mária szobor, előtte térdepel Bernadett, akinek egy barlangban megjelent a Szűzanya. A plébánia kapuja egész nap nyitva áll és a hívek bejönnek a barlangba imádkozni. Imádsággal, virágokkal kedveskednek a Szűzanyának. Mindezt igen jól láthatom szobám ablakából. Tavasz idején tele van virággal a barlang. Gyakran hallatszik a perselybe hulló adományok csörgése is. Sajnos azonban néha más is történik. A múltkor két fiút rajtakaptam, amint a perselyt fessegették. Sajnos gyakran megtörténik, hogy a lopás ördöge befészkei magát a gyerekek szívébe is. Erről tanúskodik az alábbi történet.

Jancsi minden héten kap anyukájától néhány forintot, és ezzel szabadon gazdálkodhat. Hiszen nagy fiú már, hatodik osztályba jár. Húsvétkor a locsolással is szép pénzt keresett. Jancsi kezében azonban úgy elolvad a pénz, mint tavasszal a hó. Húsvét után figyelmeztette édesapja:

– Jó lesz, ha egy kicsit takarékoskods! Közeledik május, az anyák napja. Remélem valami ajándékkal te is kedveskedsz édesanyádnak!

– Igen, – mondotta Jancsi –, én is gondoltam már erre. Ez lehet, hogy igaz volt. De annyi biztos, hogy sokkal többet gondolt Jancsi barátunk az édességre.

Gyakori vendég volt a cukrászdában és mindig volt egy-két szem cukor a zsebében. Ha ebből is lenne verseny az olimpián, Jancsi bizonyítással megnyerte volna a cukorevés aranyérmét. Így aztán minden pénze a cukrászdába és onnan a hasába vándorolt. Társai már szép összeget gyűjtöttek a takarékperselyekben. Neki mindössze tíz forintja volt. Eleget korholta is ezért édesanyja. De mit csináljon az ember, mikor minden cukor és sütemény az ő hasába kívánczik? Legalább is Jancsi így gondolta.

Egyébként édesanyjával együtt minden vasárnap eljött a szentmisére. Arra azonban, hogy ministráns is legyen, már nem vállalkozott. Még ha minden mise után krémesbélést osztogattak volna! Így érkezett meg a gyönyörű május és anyák napja. Jancsinak pedig egy fityingje sem volt, hogy anyukájának ajándékot vegyen. A pénz elúszott: süteményre, csokira, fagylaltra és egyebekre. Most aztán mit csináljon? Talán apukától kérjen pénzt? Nem, ezt nem merete megkockáztatni. Valamit pedig, legalább egy csokor virágot mégis csak kell venni! Így törte a fejét és egyszerre csak eszébe jutott valami. Amikor a legutóbbi vasárnap édesanyjával együtt bement a lourdes-i barlangba, rengeteg virág volt benne. Bizonyára nem haragszik meg érte a Szűzanya, ha elvesz belőlük egy csokorra valót!

Éppen az ebédlőben tartózkodtam, amikor Jancsi belépett a barlangba. Ez mindjárt gyanús volt nekem. Hiszen ökelme nem szokott hétköznapi felénk kerülni. Kíváncsian figyeltem tehát. Egyszer csak látom ám, hogy kidugja fejét a barlangból és körülnéz. Mivel senkit sem látott a közelben, egy szép rózsacsokorral kilépett és gyorsan elillant. Nem kiáltottam rá, hanem messziről követtem. A legközelebbi utcasarkon megállt és szépen összerakta a rózsákat. Elővett zsebéből egy selyempapírt és becsomagolta. Azután

hazasietett. Én persze ide is követtem. Éppen édesanyját csókolgatta és átnyújtotta a rózsacsokrot, amikor beléptem. Jancsi egy kicsit csodálkozva nézett rám, hogy kerülök ide? Bármennyire is nehezemre esett, nem hallgathattam el az igazságot.

– Kedves anyuka, – mondtam –, sajnos meg kell rontanom örömét. Jancsi fia a lourdes-i barlangból lopta el ezeket a virágokat. Igaz, hogy ott nemigen hiányzik, de mégis úgy gondolom, Jancsi máshonnan is szerezhette volna ajándékot. Esetleg a cukrászdából ...

Jancsi persze fülig pirult szégyenében és anyuka is sírva fakadt. Fájó szívvel látta, hogy fiacskája jobban szereti az édességet, mint édesanyját. Végeredményben ez volt az oka a rózsasalopásnak. Jancsi persze javulást ígért és remélhetőleg a lecke nem maradt eredmény nélkül ...

Olimpiai lopás

1960-ban történt a római olimpia alkalmával. Az egyik ország női úszói éppen a stadion öltözőjében készülődtek a versenyre. Mindnyájan izgatottak és ez nem is csodálható. Az egyik lány, Szilvia, éppen most kapott hazuról egy nagyobb pénzüsszeget. Hirtelen keresni kezd, de nem találja. A lány azonnal fölkiált: „Valaki ellopta a pénzem! Nem megyek addig versenyezni, amíg meg nem kerül”. Mivel pedig közeledett a perc, amikor indulni kellett a versenyre, azt kérte a lányok edzője, hogy mindenki fordítsa ki a zsebeit. Persze erre valamennyien felháborodtak, hiszen mind gyanúba keveredtek. Ebben a feszült pillanatban a legfiatalabb versenyző benyúlt a táskájába és kivette belőle a keresett pénzüsszeget.

– Itt van, – mondotta Éva –, nagyon sajnálom, de itt feküdt a pénz a padon s ezért tettem el.

Egyszerre feloldódott a feszültség és eltűnt a bizalmatlanság kísértete. Csípős megjegyzések hangzottak el, amelyek Évát tolvajnak nevezték. El is határozták, hogy kizárják a versenyből. Közben már indulni kellett a medencéhez. Éva pedig ott maradt az öltözőben.

Nem sokkal később boldogan tértek vissza a lányok. Szilvia első lett a versenyben, aranyérmet nyert.

– Éva pedig megbűnhődik, – mondták a többiek –, vége a karrierjének!

Azért fogadjuk meg, hogy senkinek sem mondjuk el a dolgot! Szilvia is odament Évához és a megbocsátás jeléül kezét fogott vele. Közben levette a szemüvegét és beletette fűrdőköpenye zsebébe. És ott kezébe került az elveszettnek vélt pénzüsszeg.

– Az ég szerelmére, – kiáltott fel –, itt van a pénz, amiről azt hittem, hogy ellopták! Ezzel kiderült, hogy nem Éva lopta el a pénzt. Mindnyájan megrohanták tehát, hogy miért vállalta mégis magára.

– Semmi más kiutat nem láttam a feszült helyzetből, – mondotta Éva. – Éreztem, hogy elveszett a bizalom és senki sem bízik a másokban. Ez a bizalmatlanság megmérgezte együttesünket. Tudtam, hogy így nem lehet versenyezni és aranyérmet nyerni. Fél évig készültünk erre a versenyre. Nem szabad, hogy a sok fáradság kárba vesszen. Én vagyok a legfiatalabb és ezért gondoltam, hogy nem sokat veszít velem a csapat. Az a pénz, amit kivettem a táskámból, szerencsére éppen annyi volt, amennyit Szilviától állítólag „elloptak”.

Éva szavait éljenzéssel fogadták. Csak Szilvia kezdett sírni és borzalmasan szégyellte, hogy így megrágalmazta barátnőjét. Levette nyakából az aranyérmet és Éva kezébe nyomta.

– Téged illet meg, – mondotta –, hiszen én nagyon megbántottalak.

Éva azonban vigasztalni kezdte.

– Ne sírj, Szilvikém, hiszen te megérdemled ezt szép teljesítményedért. Nekem úgysem volt semmi esélyem a győzelemre ...

Annyi azonban bizonyos, hogy Éva is megérdemelt volna egy aranyérmet, ha az áldozatkészségből is rendeznének versenyt az olimpián ...

Kofferom története (Lopás)

Amit a legkevésbé szeretek az utazásban, az a kofferom. Folyton cipelni, főleg a zsúfolt villamoson vagy egyebütt, ez valóságos rabszolgamunka számomra. Ha azonban az ember hosszabb útra indul, mégsem mehet nélküle. Ebben helyezi el legfontosabb holmiját, amire szüksége van. Hálóinget, egyéb fehérneműt és mosdószerket.

Nekem van egy öreg kofferem, amit már tíz éve vásároltam. Nem valami különleges, hiszen papundekliből készült. Feleségem mindig mondogatja:

– Csodálkozom, hogy koffered láttán, nem kapsz alamizsnát az emberektől. Igazán vehetnél egy rendesebbet!

Nos, éppen jegyet akarok váltani és a nagy tömegben ismét csak kellemetlen a koffert tartanom. Leteszem magam mellé és amikor tovább megyek, mindig előbbre teszem egy kicsit. Ez persze fáradságos dolog. Sokkal egyszerűbb, gondoltam magamban, ha odaállítom a pénztár ablaka alá. Rengeteg ember mindenfelé. Végre sorra kerülök. Kérek egy jegyet és nyújtom a pénzt.

– Sajnos nincs annyi apróm, – mondja a jegykiadó –, hogy visszaadjak.

Ekkor aztán gyorsan átkutatom a zsebeimet. Végre megkapom a jegyet és gépiesen nyúlok a kofferom után. De csak a levegőbe nyúltam.

Kétségbeesve kiáltok fel:

– Eltűnt a kofferem! Az emberek résztvevően pillantanak rám, vállukat húzogatják és szorosabbra fogják a saját csomagjaikat. Egy férfi így válaszol:

– Csaknem mindennap ellopnak ezen az állomáson egy koffert.

Egy hölgy azt tanácsolja, hogy menjek be az irodába. Hát igen, egyebet nem tehettem.

A hivatalnok azonban ezt mondotta:

– Ha valaki ellopta az ön csomagját, bizonyára nem azért tette, hogy itt a raktárban leadja

...

– Azt gondoltam, hogy valaki talán elcserélte.

Ezt persze minden meggyőződés nélkül mondtam.

Bementem a váróterembe, nehéz szívvel, mint aki elvesztett egy öreg barátot. Arról persze nem is beszélek, hogy mi minden volt a kofferben. Egy villanyborotva, két új ing, egy pár harisnya, egy hálóing és mosdószerkeim. De íme egyszer csak felém szalad valaki. Az a vasutas, akinél a csomagom kerestem az imént.

– Mily szerencse, hogy itt találom önt! Megvan a kofferja. Az állomás szélén megtalálta valaki.

És már oda is vezetett a kofferhoz, no meg a „becsületes megtalálóhoz.” Derék ember, gondoltam magamban.

Szegényes öltözék volt rajta és nem nézett ki valami ragyogóan. Hogy lerójam hálámat, meghívtam az étterembe. Vörös bort kívánt és mesélni kezdett az életéről. Közben elment a vonatom is. Kétszeres doktornak mondta magát és a miniszternek volt a titkára.

Búcsúzásul adtam neki még egy húszast. Azután szívélyesen elváltunk egymástól. Amikor kiléptem az étteremből, utánam szaladt a pincér. Ezt súgta a fülembe:

– Óvakodjék ettől az embertől, mert egy megrögzött tolvaj és munkakerülő.

Feleségem is azon a véleményen volt, hogy a „becsületes megtaláló” jó drágán ismét eladta nekem ócska kofferem.

És, amikor kinyitottam, teljesen üres volt...

Misi és a kerékpár (Csúfolódás)

Egy nagy bérházban laktak és szinte elválaszthatatlan jóbarátok voltak: Misi, Osz, Józsi és Peti. Minden délután együtt játszottak az udvaron. Az egyik szombaton nagy öröm érte Jóska barátunkat. Megkapta édesapjától a megígért kerékpárt. Igaz, hogy nem volt egészen új, de igen jó állapotban volt még. És ami fontos, jól gurult. Jóska igen büszke volt rá és barátai irigykedve nézték, amint le s föl száguldott az utcán. Az egyik délután éppen kerékpárját tisztította, amikor anyukája szólította. Abba hagyta tehát a munkát és beszaladt a konyhába. Ugyanakkor szaladt le Misi az udvarra. Megpillantotta a gazdátlan kerékpárt. Nem sokat gondolkozott, hanem nyeregbe vetette magát. Már is az utcán száguldott, illetve száguldott volna. De bizony ő nem ült valami biztosan a nyeregben. Baj volt még az egyensúllyal. Így aztán az egyik kanyarban úgy elterült az úton, mint egy béka. De nagyobb baj nem történt. Amikor azonban ismét föl akar ülni a vasparipára, megdöbbenve tapasztalja, hogy az egyik pedál letörött. Mit csináljon? A legjobb lenne észrevétlenül visszavinni a helyére. Ebből azonban nem lett semmi. József ugyanis felfedezte a lopást és haragos arccal tekingetett barátja felé. Itt bizony semmit sem lehet már letagadni. Már ott is terem mellette és alaposan pofonvágja barátját. Misinek rossz a lelkiismerete és nem is próbálja visszaadni a pofont. Ez azonban nem elég. Jóska tovább fenyegetőzik.

– Meg fogom mondani a papádnak!

Erre Miska arca elsötétedik. Hiszen apukája igen szigorú és ez a gaztette sem marad büntetés nélkül. Kérlelni kezdi Jóska:

– Ne mondd meg a papámnak!

Jóska azonban nem enged. Mikor este hazajön Misi papája, már mindent tud. Úgy kikap tőle, mint még soha életében. Misi bömböl, az egész ház visszhangzik tőle. Jóska persze kárörömmel hallgatja, amint Misi zokogva ígéri, hogy soha többé nem tesz ilyesmit.

– Büntetésből nem jöhetsz velem vasárnap fürödni, sőt még a kertbe sem mehetsz le játszani. Egésznap szobafogság.

Vasárnap délután gyönyörű idő köszöntött rájuk. A fiúk a kertben játszanak. Átjön a szomszédból Osz is kezében egy nagy tányér cseresznyével.

– Hol van Misi, kérdezi Jóska?

– Fent a szobában, szobafogságban, mert tönkretette a kerékpáromat! – Ezután elmeséli a tegnapi eseményeket. Közben a fiúk észreveszik Misit, amint a konyhaablakban áll a függöny mögött. Erre a fiúk kórusban kiáltják:

– Nem teszem többé, nem teszem többé!

Így csúfolják barátjukat. Misi a legszívesebben sírva fakadna bánatában. Közben Sándor néni kijön az udvarra és megkérdi a fiúkat, hogy miért kiabálnak? Egy kicsit zavarba jönnek, majd megmagyarázzák, hogy ezt mondta tegnap Misi, amikor édesapja elnadrágot. Ezzel Osz ismét elkezd:

– Nem teszem többé!

Sándor néni azonban szigorú arccal így szól hozzá:

– Hallgass el rögvést, mert menten fölképelek. Nem szégyellitek magatokat? Misi valójában hibázott, de megkapta érte a maga büntetését. Más azonban kinevetni és kicsúfolni igen utálatos dolog. Ti is megérdemelnétek, hogy alaposan elnadrágozzanak.

A fiúk szégyenkezve hajtották le a fejüket. Sándor néni pedig, aki a cseresznyét adta, kivette Osz kezéből a tányért és visszavitte a konyhába.

Az ellopott pénztárca

– Forró virslit, friss kenyeret tessék!

Nagy a sürgés-forgás és tolongás a vásártéren. Peti is ott tolakszik a vásáros bódék és sátrak között. A cirkusz kikiáltója buzgón hívja az embereket:

– Tessék befáradni hölgyeim és uraim! Itt lehet látni egy élő felhőkarcolót! A világ legmagasabb embere. Két méter 73 cm magas és még mindig nő. Ezenkívül megláthatják a fej nélküli asszonyt. A belépődíj csak két forint.

Peti csodálkozva áll a cirkusz bejárata előtt, de annyi pénze nincs, hogy jegyet válthasson. Elgondolkozva nézi a cirkuszba tolongó embereket. Bizony ő is szívesen megnézné a fej nélküli asszonyt és a világ legmagasabb emberét.

A tömeg közben tovább sodorja. Tekintete egyszer csak megakad az egyik asszony kosarán és abban a pénztárcán. Milyen könnyű lenne kiemelni, gondolja magában Péter. És anélkül, hogy sokat gondolkozna, mint akit meghipnotizáltak, belenyúl a kosárba és máris kezében tartja a pénztárcát. Gyorsan beledugja a nadrágzsebébe. Mindez egy pillanat alatt történik. Mire Péter magához tér, az asszony már el is sodródott mellőle. Péter nyugtalanul néz maga köré. Vajon nem vette-e észre valaki a lopást? Izgatottan hagyja el a vásárteret és nyugtalanul néz maga mögé, nem jön-e a rendőr, hogy letartóztassa? Mint a tűz, úgy égeti zsebét a pénztárca. Nyugtalanul bolyong az utcákon. Este zavartan ül a vacsoránál és édesapja észre is veszi, hogy Petinél valami nincs rendben.

– Mi történt veled? – kérdezi.

– Velem? ... Semmi apukám.

De érzi, amint a füle tövéig elpirul. Mélyen behajol a tányérba és szaporán kanalazza a bablevest. Máskor olyan sokáig kellett biztatni anyukájának, hogy feküdjön le. Ma azonban nincs erre szükség. Vacsora után azonnal lefekszik. Egyedül akar maradni. De az ágyban sem tud megnyugodni. Lelkiismerete egyre azt hajtogatja: tolvaj vagy Peti! Mintha az ágy fölötti fészület is szomorúan nézne rá. „Tolvaj vagy!” – hallja újra különös hangon. Fölkattintja a villanyt. Imádkozni próbál, de ma ez sem sikerül. Végre elalszik, álmában megjelenik egy szegény család. Az asztal körül ülnek. Fenyegetően lép az édesapa Péterhez: „Te vagy a tolvaj,” – szól hozzá haragosan. Peti menekülni próbál, de nem tud mozdulni. Megizzadva ébred fel másnap reggel gyötrő álmaiból. Édesanyja csodálkozik, hogy fiacskája olyan korán kibújt reggel az ágyból. Máskor többször is rá kell szólni, amíg nagy nehezen fölkel.

Az iskolában is nyugtalanul ül a helyén. Egyszer csak felszólítja a tanító bácsi:

– Péter, mondd csak el, amit az imént magyaráztam a 30 éves háborúról.

És Peti, aki egyébként a legjobban szokta tudni a történelmet, hebegni kezd, egy épkezláb mondat se jön ki a száján.

– Mi történt veled? – kérdi csodálkozva a tanító bácsi.

– Nem tudom, de nem jól érzem magam.

– No, akkor fogd a táskád és menj haza!

Útközben eszébe jut, hogy be kellene mennie a csapatvezetőjéhez. Igen rendes fiú, bizonyára szolgálna valami jó tanáccsal is. Szerencsére otthon találja és őszintén elmond mindent.

– Lásd be Petikém, hogy ennek is az az oka, hogy az utóbbi időben rossz fiúkkal barátkoztál. Ezen változtatnod kell! Most pedig az ellopott pénztárcát vissza kell juttatnod tulajdonosához.

– Nem tudom, hol lakik és hogy hívják.

– Akkor majd valami más módot kell kitalálnunk.

Gyere el délután újra.

Amikor Péter kiment az utcára, megpillantotta az asszonyt, akitől ellopta a pénztárcát. Utána lopakodott és így megtudta, hogy hol lakik. Azután hazasietett, elővette perselyét és minden pénzét beletette az elloptott pénztárcába. Majd észrevétlenül újra eltávozott otthonról és az előbb felfedezett, meglopott asszony lakásához sietett. De hogy adja vissza? Becsöngessen és azt mondja, hogy ezt a pénztárcát találta az utcán? Nem, ez nem lesz jó, hazudni nem akarok. Ezért leteszi a pénztárcát az ajtó elé és becsönget. Ezután gyorsan leszalad a lépcsőn.

– Ki az, kérde belülről valaki?

– Ó, itt van az elveszett pénztárcám, – kiált föl boldogan az asszony.

Peti pedig szalad és meg sem áll hazáig. Másnap reggel őszintén meggyónja bűnét a lelkiatyának. Ettől kezdve ismét a vidám Peti lett belőle. Most már barátságosan tekintett rá az Üdvözítő is a feszületről és olyan jólesett az imádság is.

– No, látom, hogy már meggyógyultál, – mondta másnap reggel a tanító, és Péter boldogan mondta rá az igent.

Egy gazdag és egy szegény asszony

Több millió dollárral rendelkezik Amerika egyik leggazdagabb asszonya: Astor Wilkes. Az Egyesült Államok legnagyobb városaiban vannak házai és telkei. Különböző vállalatoknál részvényei és a villamosvasutak hasznát is nagyrészt ő élvezi. Mégis ez a gazdag asszony nyomorultabbul él, mint a legszegényebb munkásasszony.

Astor Wilkes asszonynak nincsen családja. Három farkaskutya alkotja társaságát. Hat titkosrendőr van állandóan körülötte, hogy vigyázzanak életére. De még ezekkel sem váltott öt szónál többet. Sohasem jár szórakozni. Este 9 órakor az egész házban kikapcsolják a villanyt, hogy ezáltal is takarékoskodjanak. Minden este megszámlálja a konyhában a tojásokat, nehogy egy is eltűnjön belőle az éjjel. Ódivatú kabátjában és kalapjában megy az utcára és maga végzi el a szükséges bevásárlásokat. Egy jótékonyági intézmény sem dicsekedhetik azzal, hogy egyetlen centet is kapott volna tőle. Örömtelenül, szeretet nélkül és céltalanul múlnak el az évek a milliomosnő felett és mi keresztények aggódva gondolunk arra a napra, amikor a zsugori milliomosnőnek meg kell jelennie Isten ítélőszéke előtt.

Mennyire más lelkület lakik abban az asszonyban, akiről a párizsi újságban, a „La Croix”-ban olvashatunk. Egy szegény özvegyasszonyról van szó, ötgyermekes édesanyjáról. Az egyik napon bekopog a plébániára, mert ő is hozzá akar járulni az új templom építéséhez. De hát honnan vette a pénzt? Ezt is elárulja. Éppen a napokban adta el a zongoráját, kedves leánykori emlékét.

„Arra gondoltam, hogy az árából egy kis égi kincset is vásárolok, ha hozzájárulok Isten házána építéséhez. Mielőtt eladtam volna a zongorát, eljátszottam rajta gyermekeimmel együtt a Szűzanyát köszöntő antifónát: Üdvözlégy Királyné, irgalmasság anyja ... Hiszen oly sokszor megtapasztaltam segítő szeretetét. Most pedig elhoztam a kis összeget, kérem tessék elfogadni olyan szívesen, ahogyan én adom Isten és a Szent Szűz tiszteletére.”

Vajon a két asszony közül melyik a nagyobb, a gazdagabb és a boldogabb?

Az elégedetlen kőtörő (Megelégedni sorsunkkal)

Élt egyszer egy kőtörő, aki gyakran panaszkodott nehéz munkája miatt.

– Ha én gazdag lennék, mindig a lefüggönyözött bambuszágyban feküdnék. Mennyivel szebb lenne így az élet!

S alig hogy ezt kigondolta, egy angyal szállt le az égből és így szólt hozzá:

– Legyen úgy, ahogy kívánod!

És a kötőrő gazdag emberré lett, és ott pihent a függönnyel eltakart bambuszágyban. Éppen arrafelé vonult az ország királya és az egyik szolga ernyőt tartott a feje fölé. Mikor ezt a gazdaggá lett kötőrő meglátta, haragra lobbant és bosszúsán állapította meg, hogy az ő feje fölé senki sem tart aranyos napernyőt. Föl is sóhajtott:

– Ha én király lennék, milyen jó lenne!

Erre újra megjelent az angyal és így szólt hozzá:

– Légy azzá, amivé akarsz!

S azonnal királlyá változott. Forrón sütött a nap és szinte mindent kiégetett a földön. Panaszkodott a király is, hogy a nap nem hagyja pihenni, folyton az arcába süt és hatalmaskodik fölötte. Felsőhajtott tehát:

– Hej, ha én nap lehetnék!

Az angyal tüstént megjelent és így szólt a kötőrőhöz:

– Legyen kívánságod szerint!

Most fenn ragyoghatott az égboltozaton és forró sugarait a földre szórta. Egyszer csak felhők tűntek fel alatta és nem engedték át sugarait. Ez igen bosszantotta a napot és most már felhővé akart lenni. Az angyal ezt a kívánságát is teljesítette. Felhő lett belőle és potyogtatta a földre a kövér esőcseppeket. Elárasztotta a földeket és mindent elpusztított, ami csak útjába akadt. Megpaskolta az egyik sziklát is abban a reményben, hogy az is széttörik a vad zivatarban. A szikla azonban állta az ostromot, mert erősebb volt a víznél. Ekkor a felhővé lett kötőrő fölkiáltott:

– A szikla erősebb nálam, tehát szikla akarok lenni.

– Legyen úgy, ahogy akarsz, – mondotta az angyal és sziklává változott. Egyszer csak megjelent egy ember hatalmas kalapáccsal és vésővel. Hamarosan darabokra törte, mire a szikla felkiáltott:

– Ez az ember erősebb nálam, ezért kötőrő akarok lenni!

A pénz és a boldogság

Egymás mellett lakott egy gazdag ember és egy szegény munkás. A gazdag ember folyton csak a vagyonával törődött, a pénze miatt aggódott és szinte aludni sem tudott. Ezzel szemben a szegény ember vidáman játszadozott gyermekeivel és olyan jóízűen aludt, hogy reggel alig tudta felkelteni a felesége.

Megirigyelte emiatt a gazdag ember és így szólt magában:

– Megismertetem gondjaimmal ezt a szegény embert, hogy ne legyek egyedül boldogtalan.

Ezért az egyik éjszaka a szegény ember lakásához lopódzott és egy pénzzel teli zacskót csempészett a szobájába. Amikor a szegény ember reggel munkába akart indulni, megtalálta a pénzes zacskót. Nagyon megörült neki és elhatározta:

– Nem megyek dolgozni, mert közben valaki ellophatná tőlem.

Majd arról kezdett gondolkodni, hogy a váratlan kincset hogyan titkolhatná el felesége és szomszédjai előtt? Megvan! Beteget színlelt és a zacskó arannyal együtt visszafeküdt az ágyba. Ingerülten és bosszúsán nyomta már napok óta az ágyat és teljesen eltűnt házából a régi vidámság. Néhány nap múlva a gazdag szomszéd jött érdeklődni.

– Beteg a férjem, – mondotta az asszony.

– Tudom, – válaszolta a gazdag ember – és azért jöttem, hogy meggyógyítsam.

Ezzel bement a szobába és a szegény ember fülébe súgta:

– Add vissza a pénzt, amit az ajtó előtt találtál. Nem akarom, hogy én legyek az oka haláloknak. A szegény ember nem sokáig kérette magát, hanem visszaadta a pénzt

gazdájának. Ettől a perctől kezdve újra visszanyerte egészségét. Visszatért házába a vidámság és másnap reggel alig tudta fölkelteni a felesége.

Így szól a történet, amely arra akar minket tanítani, hogy a pénz és a boldogság nem laknak mindig együtt.

Ha én milliomos lennék

Ma dolgozatot írunk – mondotta a tanító bácsi a VI. osztályban. Vegyétek elő a füzetet és írjátok! Ez lesz a dolgozat címe: Mit csinálnék, ha megnyerném a lottó főnyereményt, ötös találatom lenne és milliomos lennék?

A gyerekeknek tetszett a cím és hamarabb mint máskor készen lettek a dolgozattal. Óra végén összeszedték a füzeteket és a tanító bácsi hazavitte. Este leült az asztal mellé és nekifogott a dolgozatok olvasásának.

Ha én milliomos lennék – írta Rudi dolgozatában – vennék egy motorcsónakot és egy szép autót. Nyáron egész nap a Balatonon csónakáznék olyan gyorsan, mint a nyíl. A fürdőzők rémülten menekülnének, ha meglátnák csónakomat. Rossz idő esetén beleülnék az autóba és 100 km-es sebességgel száguldanék az országúton. Az emberek csodálkozva néznének utánam és azt mondanák: íme, ez Rudi, a milliomos, akinek a lottón ötös találatja volt.

Mosolyogva tette le a füzetet a tanító bácsi és kezébe vett egy másikat. Ezt a kövér Jancsi írta ilyenféleképpen: Ha én milliomos lennék, feleségül venném a Hungária szálló szakácsnőjét, aki igen finomakat tud főzni. Mindennap kedves ételeimet kellene készítenie: gombalevest, kirántott húst, palacsintát, földi epret tejszínhabbal. Nyáron pedig mindennap egy pohár fagyaltot is.

Rózsika ezt írta dolgozatában: Ha én egymillió forintot nyernék, a legdivatosabb ruhákat vásárolnám meg, amilyeneket a színésznőkön lehet látni. Naponta legalább háromszor átöltöznék. Azután filmszínésznő lennék, mert akinek sok pénze van, az lehet, ami akar. A legszebb szerepeket játszánám, s az emberek azt mondanák: ez a színésznő egymilliót nyert a lottón és amellettemekül játszik.

No, nézd csak, gondolta a tanító bácsi, mi mindent össze nem álmodik egy hiú leányka!?

Frici ezt írta dolgozatában: ha én milliomos lennék, akkor is csak erdész lennék, mint édesapám. Megvenném az egész erdőt és nem engedném, hogy a vadászok lelőhessenek az erdő állatait.

Ez valóban szép gondolat, dicsérte meg a tanító bácsi gondolatban Frici barátunkat. Sorra olvasta a többi dolgozatot is, mígnem az utolsóhoz érkezett. Ezt Margitka írta, akinek nemrégien halt meg az édesapja és anyukája is sokat betegeskedett.

Ha nekem egymillió forintom lenne, akkor vásárolnék egy piros cserepes, zöld ablakos házikót. Ide költöznék édesanyámmal és muskátlival díszíteném az ablakát. A világ legjobb orvosait hívnám anyukámhoz, hogy meggyógyítsák. Több nem is kellene. Ha anyukám egészséges lenne, munkánkkal is megkeresnénk a mindennapi kenyeret. Ezért a megmaradt pénzt kiosztanám a szegények között. Úgy gondolom, ez a legszebb, amit egy milliomos tehet.

Másnap a tanító bácsi kiosztotta a füzeteket és néhány megjegyzést fűzött a dolgozatokhoz.

„Ha milliomosok lennétek, pénzeteket különféle dolgokra költenétek: Rudi autót és motorcsónakot vásárolna, Jancsi szakácsnőt venne feleségül, de ha azt enne, amit leírt dolgozatában hamarosan tönkre menne a gyomra. Rózsika divatbaba akar lenni és egész nap a tükör előtt állna. Frici erdész lenne és vigyázna az erdő állataira. Ez már jobban tetszik nekem! A legszebb dolgozatot azonban Margitka írta. Ő a pénzt beteg édesanyjának

gyógykezelésére fordítaná és a maradékot kiosztaná a szegények között. Nos, gyerekek, Margitkának igaza van. Aki sok pénzhez jut, annak sok jót kell cselekednie. Egyszer mindenkinek el kell számolnia Isten előtt, hogyan sáfárokodott vagyonával. Épp ezért én a milliót legszívesebben Margitkának adnám.”

Gondolkozva mentek haza a gyerekek és belátták, hogy igaza volt a tanító bácsinak, mikor Margitka dolgozatát mondta a legjobbnak.

A notre dame-i koldus (Kapzsiság)

A koldus minden reggel elhagyta nyomorúságos padlásszobáját, elvánszorgott a Notre-Dame-templomig és leült a templom lépcsőjére. Senki sem tudott elmenni mellette szájalom nélkül. Kezét kérően nyújtotta a templomba jövők elé és mindig megnyílt a látogatók erszénye. Ennek ellenére a koldus napról napra soványabb lett és minden jel arra mutatott, hogy nincs messze az éhenhalástól. Télen és nyáron, esőben-hóban ott ült a templom lépcsőjén és alamizsnáért könyörgött. Az egyik nap aztán elmaradt. Mivel egy teljes héten keresztül nem jött, egy jámbor asszony elhatározta, hogy fölkeresi lakásán. A házmesternél érdeklődött a szobája után.

– Az öreg púpost tetszik keresni? No, az különös emberbogár! Évek óta itt lakik már a padlásszobában, de senkit se enged be lakásába.

– Most bizonyára beteg és jól esik a látogatásom!

– Nem bánom! Tessék fölmenni a hatodik emeletre, onnan nyílik a padlásszoba.

Az asszony föl is mászott a hatodik emeletre és mivel kopogtatására nem jött válasz, benyitott. Szörnyű piszkot és rendetlenséget látott és az ágyban ócska rongyok között feküdt a koldus. Amint az ágy fölé hajolt, megdöbbenve tapasztalta, hogy a koldus már halott. Azonnal orvost hívatott, aki megállapította, hogy már több napja meghalt és éppen itt az ideje, hogy eltemessék.

Amikor a halottat koporsóba tették, érdekes dolog derült ki. A púposnak már vagy 30 éve megvolt a púpja, de mindig nagyobb és nagyobb lett. Végre most megoldódott a rejtély. Egy tele zsák volt a hátán és benne nagy mennyiségű pénz. Csaknem egymillió frankot találtak. A koldus tehát közönséges csaló volt és senki sem tudta megérteni, miért élt gazdagsága ellenére ilyen nyomorúságban. Mikor holmiját átkutatták, egy füzetet találtak benne, amelyet a koldus naplónak használt. Ebben olvashatták a következő feljegyzéseket:

1885. dec. 12. Ma igen jó bevétel volt. Több mint 200 frank. A nagy hideg miatt az emberek jobban megszántak és többet adtak.

Dec. 14. Valaki egy meleg köntőssel ajándékozott meg. Sikerült eladnom, 12 frankot kaptam érte.

Dec. 15. Ma megennyhült az idő és esett az eső. Az emberek siettek és ezért kevesebb volt a bevétel. Remélem, hamarosan újra hidegre fordul.

Dec. 16. Kevesebbet kell ennem, hogy rosszabbul nézzek ki és jobban megszántanak az emberek.

Dec. 20. Kenyeret kellett vennem, nem volt semmi enivalóm. Fél frankba került. Nagyon bántott a kiadás.

Dec. 22. Ma a szemétdombon találtam néhány krumplit. Ez elég lesz néhány napra. Minél jobban közelednek az ünnepek, annál inkább növekszik a bevétel. Az utóbbi időben valami kellemetlen szúrást érzek a mellemben.

Dec. 23. Szörnyen köhögök és gyomorgörccseim vannak. Jobban kellene táplálkoynom. Sajnálom a pénzt élelemre pazarolni.

Dec. 24. Ma igen jó bevétel volt. Sokan elvégezték a karácsonyi gyónásukat és bőséges alamizsnát adtak. Már alig tudok járni. Fokozódnak a szúrások és a fájdalmak.

Dec. 25. Ma pompás napom volt. 300 frankot hoztam haza. Holnap megint el kellene mennem. Néha kiver a veríték, máskor ráz a hideg, lábaim reszketnek.

Dec. 26. Tovább nem bírom. Ma összeestem az utcán. Hazavánszorogtam. Megszámoltam a pénzemet. Már csaknem egymillióm van!

Dec. 27. 473 frank hiányzik a millióból. Ha ez meglesz, abbahagyom a koldulást, úgy se bírom tovább.

Dec. 29. Legalább még egyszer el tudnék menni a templomhoz! De nem bírok fölkelni. Mi lesz, ha meghalok? A pénz, a pénz, az én egymillió frankom!

Ez volt az utolsó feljegyzés. A koldus meghalt és megrendülve olvasták naplóját a körülállók. Így halt meg egy gazdag, zsugori koldus, mielőtt élete célját, a millió összegyűjtését elérte volna. Minden kíséret és részvét nélkül temették el, pénzét a szegényeknek adták.

Mennyi föld kell egy embernek? (Kapzsiság)

A nagy orosz író, Tolsztoj Leó beszél el a következő tanulságos történetet:

Valahol Oroszországban élt egy parasztember. Nem volt valami gazdag, de mindene megvolt, amire csak szüksége van egy embernek. Meg is volt elégedve sorsával egészen addig, amíg az egyik napon kezébe nem került egy újság. Ebben olvasott arról, hogy a baskírok földjén rengeteg a gazdátlan föld. Ezekből olcsó pénzen annyit ad kinek-kinek a baskírok vezére, amennyit egy nap alatt körül tud járni. Ettől kezdve a parasztnak nem volt nyugta. Minden vagyonát pénzzé tette, feleségét és gyermekeit hátrahagyva, egyik szolgája kíséretében a baskírok földjére indult. Heteken át tartott az út, míg elérte célját. Ekkor azonnal a baskírok vezére elé sietett, hogy megkösse vele az üzletet. Ez állta a szavát és megbeszélték, hogy másnap reggel a faluszéli dombnál találkoznak. A kapzsi ember egész éjjel nem tudott aludni. Mindig arra gondolt, hogy a holnapi napon milyen gazdag emberré lesz. Már kora hajnalban kint volt a megbeszélt helyen. Nemsokára a baskír vezér is megérkezett és így szólt a parasztemberhez:

– Innen kiindulva menj olyan messzire, amennyire csak akarsz, de vigyázz arra, hogy jusson időd a négyszögnek, mely a te földed fogja határolni, mind a négy oldalát körüljárni. Ha napnyugta előtt visszaérsz, akkor mindaz a föld, amit körüljártál a tied lesz. De ha csak egy percet is késel, elvesztetted a földet és a pénzedet is. Most pedig indulj és ne veszíts egy percet sem!

Vidáman indult el a paraszt és boldogan legeltette szemét a földeken. Ez mind az enyém lesz! Közben még azon is gondolkozott, hogy mit ültet majd a földbe. Ez itt legelő lesz, az ott erdő ... stb. Úgy elgondolkozott, hogy észre sem vette, s máris dél felé járt az idő. A dombot se lehetett látni, ahonnan reggel elindult. Itt az ideje, hogy megforduljon és körüljárja a földbirtok másik oldalát. Mikor azonban egyre szebb és termékenyebb földeket pillantott meg, nem tudott ellenállni a kísértésnek és tovább ment előre. Bizony már lefelé hanyatlott a nap, mikor végre rászánta magát, hogy megforduljon. Most aztán sietnem kell, hogy idejében visszaérjek. Messze a távolban megpillantotta a dombot, ahonnan reggel elindult. Hű, de messze van még és állandóan fölfelé kell mennem! Már nagyon elfáradt, pedig sietnie kellett. Úgy tűnt, mintha a baskírok vezére integetne és sietésre ösztönözné. Futásnak eredt, de mintha minden ellene esküdne. Meg-megbotlik egy kőben és a szíve is kimerülten vergődik mellében. Már kezdi elfogni a csüggedés, hogy minden hiába és elkésik. De nem! Még néhány lépés és megérkezik. Éppen az utolsó pillanatban. Kimerülten esik össze a domb előtt. Vér buggyan ki a száján, megvonaglik kimerült teste és a gazdaggá lett paraszt holtan fekszik a baskír vezér lábai előtt.

– Ássatok egy sírt, – int embereinek a vezér és megvetően nézi a halottat. Elkészül a sír. Két méter hosszú, nem egészen egy méter széles és egy méter mély.

Ennyi föld kell az embernek!

Ennyi föld elég egy embernek!

Elveszett és megtalált örökség (Hála)

Marjorie H. Browning egész Amerikában híres volt szépségéről. Bájos gyermekarcának köszönhető, hogy többszörös milliomos, a dúsgazdag Edward Browning gyermekévé fogadta ... A leány azonban nem volt méltó a gazdag és jószívű ember szeretetére. Testi szépségével nem állt arányban lelki értéke. Ez akkor derült ki napnál világosabban, mikor a gazdag Edward eltávozott az élők sorából. Temetéséről értesítették a Floridában tartózkodó nevelt lányát, Marjorie-t is. Ő azonban nem vett annyi fáradságot sem, hogy New Yorkba utazzék nevelőapja temetésére. A temetés után felbontották az elhunyt milliomos végrendeletét. Ebben Browning nyolcmillió dollárt hagyott nevelt leányára abban az esetben, ha hálásnak mutatkozik. Mikor erről az elhunyt felesége tudomást szerzett, elment a bíróságra és ott beszámolt Marjorie hálátlan magatartásáról és főleg arról, hogy még a temetésen sem jelent meg. A bíróság helyt adott az özvegy panaszának és így a hálátlan leány elesett a hatalmas örökségtől.

Charles Gauss, aki New Yorkban lakott, hosszú évek óta bénán feküdt az ágyában. Az egyik éjszaka széngáz ömlött ki a kályhából és megölte az alvó embert. A szegények negyedében temették el az öregembert. Utolsó útjára azonban sokan elkísérték, hiszen mindenki szerette a környéken. Amíg tudott, mindenkin segített és ezzel kiérdemelte az emberek nagyrabecsülését. Temetése után a rendőrség házkutatást tartott lakásán és ekkor jött a meglepetés. Három bőröndöt találtak arannyal és egy régi bűváruhával. Először arra gondoltak, hogy az öreg Gauss egy fel nem fedezett tolvaj volt. De nem! Iratai között megtalálták a végrendeletét és ebből minden kiderült. Elmondotta benne, hogy hosszú éveken át, mint bűvár kereste kenyerét. Nehéz és veszélyes munka volt ez, de egyszer rámosolygott a szerencse. Az egyik elsüllyedt hajón társával együtt hatalmas kincset találtak. Megosztottak rajta, de szerencsétlen társának vesztét okozta a nagy vagyon. Mulatni, dorbézolni kezdett és végül öngyilkossággal fejezte be életét. Mikor ő erről tudomást szerzett, elhatározta, hogy nem nyúl a pénzhez. Továbbra is szegény emberként élt és így is halt meg. Most azonban úgy rendelkezett, hogy a kincset osszák ki azok között, akik részt vettek a temetésén, akik elkísérték utolsó útjára.

Így is történt. A város szegényei szép kis összeghez jutottak, Charles Gauss jóvoltából, aki még a halála után is folytatta jótékonyágát.

A hét fekete kenyér (Jótett)

Élt egyszer egy gazdag kereskedő. Kis üzletben kezdte pályafutását, de aztán hasznosabb és jobban jövedelmező üzletekkel kezdett foglalkozni. Házakat, földeket vásárolt és drágább áron újra eladta. A becsületességre nem sokat adott. Mivel azonban ügyesen csinálta dolgát, senki sem tudott becsstelenséget rábizonyítani. Ezért jól álltak ügyei és egyre nőtt a vagyona.

Pénzét uzsorakamatra adta kölcsön és értékes vagyontárgyakat, aranyat, ezüstöt követelt zálogul. Mikor aztán az adósok nem tudtak fizetni, övé lett a zálogba tett holmi. Gyönyörű házat építtetett magának és nagy személyzetet tartott. Még arra is volt gondja, hogy jó hírnevét megalapozza. Ezért fehér márványból új keresztutat ajándékozott a templomnak. Mikor pedig ledőlt a torony, a saját költségén fölépíttette. Két évvel ezelőtt készült el a kórház, amely az ő jótékonyágát hivatott hirdetni. A falban egy márványtáblát helyeztek el

ezzel a felirattal: „Ezt a kórházat a jószívű és tiszteletreméltó kereskedő, Mester János építtette.”

Így mindenki megtudhatta, hogy Mester János milyen jószívű kereskedő. A legszívesebben és legtöbbször persze jómaga olvasgatta a feliratot. Csaknem minden este arra sétált és büszke örömmel nézegette a márványtáblát.

Az egyik téli este a szokottnál később tért haza sétájáról. Már egész közel járt fényes palotájához, amikor négy toprongyos koldus lépett eléje. Kérően nyújtották feléje kezüket, de a kereskedő nem akarta észrevenni őket. Mikor azonban a kapuhoz ért, akaratlanul is meglátta a koldusok hiányos ruházatát és az éhségtől megkínzott arcát. Éppen akkor lépett ki az ajtón egyik szolgálója is és egy kosárban hét fekete kenyert vitt az istállóba. A gazdag kereskedő kivette a kenyeret szolgálója kezéből és odadobta a koldusnak. Azután gyorsan magára zárta az ajtót. Szobájában jó meleg volt és hamarosan elaludt. Álmodni kezdett és azt álmodta, hogy meghalt.

Egyszer csak egy angyalt látott maga előtt. Hatalmas kocsi volt az angyal mellett és éppen arannyal és ezüsttel kezdte megrakni. A kereskedő nem sokat törődött az értékes holmival, mivel eleget látott ő ilyesmit földi életében. Csak akkor ébredt fel benne a kíváncsiság, amikor az angyal egy aranyórát dobott a kocsira. Ezt az órát ő is ismerte. Néhány nappal ezelőtt potom pénzért megvásárolta egy bajba jutott özvegytől. Mikor jobban megnézte a kincseket, megismerte, hogy ez mind az ő tisztességtelen üzletéből származik. Azután az angyal egy csomó levelet és váltót tett a kocsira. A kereskedő egyre izgatottabb lett és a levelekben fölismerte azokat az írásokat, amelyekkel adósait fizetésre szólította fel. A gazdag kereskedő nem tudta tovább türtöztetni magát és megkérdezte az angyaltól: ki vagy te és mit akarsz ezekkel a kincsekkel?

– Hogy ki vagyok én? – kérdezte az angyal. – Hát tudd meg, hogy Szent Mihály a nevem és most mérem föl gonosztetteidet.

– Ha fölméred a gonosztetteimet, akkor remélem jótetteimről sem feledkezel meg. Bizonyára van tudomásod a kórházról, a templomtoronyról!

– Hallgass! – mondta az angyal. Nem szükséges, hogy fölsorold nekem jócselekedeteidet. És már hozta is a keresztutat, a templomtoronyot, a kórházat és könnyűszerrel egy üres kocsira dobta. Csodálkozott is a kereskedő, hogy az angyal olyan könnyedén megemelte ezeket az óriási terheket. De arra gondolt, hogy az angyal égi erővel rendelkezik és nincs ok az aggodalomra, jócselekedetei felülmúlják bűnös üzleteit.

De íme, mi történt! Amikor a két kocsi a mérlegre került, a templomtoronyot és a kórházat tartalmazó mérleg fent maradt.

– Rossz a mérleg! – kiáltotta a kereskedő.

– No, nem bánom – mondta az angyal. – Hogy megbizonyosodj a mérleg pontosságáról, szedjük le újra az egészet. Te vedd a templomtoronyot és a kórházat, én pedig a mérleg másik serpenyőjét ürítem ki.

– Micsoda? Hogy én gyenge ember létemre ilyen óriási terhet emelgessek? Inkább majd az aranyakat segítem lerakni.

Ezzel már meg is fogott egy adóslevelet, hogy levegye a kocsiról. De mennyire elcsodálkozott, mikor a vékony papírlapot meg sem bírta mozdítani.

– Isten szerelmére, mit jelentsen ez? – kérdezte a kereskedő az angyaltól.

– Hogy mit? Csak azt, hogy az égben megváltoznak a súlyviszonyok. Ami a földön könnyű volt, az itt nehéz és megfordítva. Ezért menj csak és ürítsd ki a másik serpenyőt.

Kételkedve lépett a kereskedő a templomtoronyhoz és amikor megemelte, legnagyobb csodálkozására olyan könnyű volt, mint a pehely. Meg is kérdezte az angyaltól:

– Hogyan lehetséges ez?

– Mondtam már neked, hogy az örökkévalóságban a földi tárgyakra megváltozik a súlya. Hát nem eleget dicsértek téged a földön a keresztút, a templomtorony és a kórház

miatt? Mindezekért már a földön elnyerted jutalmadat, miért akarsz még itt is dicsekedni velük?

Közben kiürült a mérleg és ekkor meggyőződhetett pontosságáról. Mikor újra megtelt bűneivel a mérleg serpenyője, kétségbeesetten borult Szent Mihály angyal lábaihoz:

– Irgalmazz nekem és mondd meg, hogy mi lesz ezek után velem?

– Várj csak – mondotta az angyal – még nem készültem el a munkával! Van még néhány jócselekedeted, amit a mérleg másik oldalára kell tennem, jótetteid közé.

A kereskedő csodálkozva nézett az angyalra.

– Tévedsz, – mondotta neki –, mert e három jótetemen kívül semmi jót nem cselekedtem. Ezt tudja minden gyerek a városban.

Mihály arkangyal azonban nem vitatkozott a kereskedővel. Egy fekete kenyerekkel megtöltött kosarat hozott valahonnan.

– Ó, hát ez is számít valamit? – sóhajtott fel a kereskedő. Erről teljesen megfeledkeztem. Ha az általam adományozott épületek oly keveset nyomnak a mérlegemre, vajon mit érhet ez a hét fekete kenyér?

Közben az angyal elhelyezte a kenyereket a mérleg serpenyőjében. És íme, szinte hihetetlen, a mérleg megmozdult és az a néhány kenyér egyensúlyba hozta.

– Látod, – mondotta Szent Mihály –, ez az egyetlen jócselekedet, aminek itt is van valami értéke. Ennek az az oka, hogy ezeket a kenyereket nem dicsőségvágyból és hiúságból adtad, hanem őszinte részvétebből. Menj hát vissza a földre és igyekezzél a mérleget egyébb jócselekedettel megtétezni.

Kimerülve ébredt föl a gazdag kereskedő. Letörölte homlokáról a verítéket és így szólt magához:

Ez az álom komoly figyelmeztetés számomra, hogy gazdagságomat helyesebben használjam. Először is eltávolította a kórházról a dicsekvő feliratot. Majd tudomására hozta a város lakóinak, hogy Mester János háza nyitva áll a szegények és özvegyek előtt. Hamarosan nem gazdag Mesternek nevezték az emberek. Más és szebb jelzöt kapott a hálás emberektől. Ugye gondoljátok is, hogy mit? Isten áldja a jószívű, irgalmas Mester Jánost – ezt mondogatták mindenfelé.

Elégedetlen gazdag

Tom Carey, így hívják a szóban forgó embert, San Franciscóban lakott. Egy tejüzemben dolgozott és nem volt valami nagy jövedelme. Csak a mindennapira tellett. Egyszer azonban ráragyogott a szerencse. Egy távoli rokonától 80 000 dollárt örökölt. Máról holnapra dúsgazdag emberré lett Tom barátunk. El is határozta, hogy új életet kezd, ami méltó a gazdagsághoz. Ott hagyta állását és ezzel a jelszóval indult el a gazdagság útján: aki nem szereti a bort, az asszonyt és az éneket, csakis bolond ember lehet. Hamarosan talált barátokat és barátnőket, akik szívesen vállalkoztak a vagyon elherdálására. Drága autókat vásárolt és mindjárt hármat. Mindenkinek, aki szerencsekívánatait fejezte ki, egy százdollárost nyomott a kezébe. És vajon mi lett a vége a nagy mulatozásnak és gazdagságnak? Nyolc nappal az örökség átvétele után Tomot holtan találták meg a város egyik távában. Zsebében egy búcsúlevelet, amelyben elmondja: miért lettem öngyilkos? „Nyolc nap alatt 40 000 dollárt költöttem el és arra a meggyőződésre jutottam, hogy még nyolc napig élhetek gazdag emberként. Aztán újra vissza kell térnem a tejüzembe. Ezt azonban nem akarom. Inkább meghalok.” Eddig Tom története. Hasonlóan cselekedett a bibliai tékozló fiúhoz, aki eldorbézolta vagyonát léha étellel. Példájából mindenki megtanulhatja, hogy a gazdagság önmagában senkit sem boldogít.

Mennyire megértette ezt egy másik ember, R. W. Smith, aki midőn gazdaggá lett, igyekezett mielőbb megszabadulni a gazdagság bilincseitől. 35 esztendő volt, mikor rámosolygott a szerencse. Az angliai totón több százezer forintot nyert. Nem kellett volna többé dolgoznia és megélhetett volna nyeresége kamatából is. Ezzel szemben mi történt? Alig múlt el egy hét és Smith újra megjelent munkahelyén társai nem kis csodálkozására. Senki sem tudta megérteni különös elhatározását. Ő azonban mosolyogva így válaszolt kérdéseikre: „Hála Istennek, hogy ismét dolgozhatok! Nem is gondoljátok, milyen unalmas dolog a gazdagság! Egy teljes hétig semmi egyebet nem csináltam, mint a kérőleveleket olvastam. Közben haszontalan dolgokat vásároltam. Ettem és ittam egész nap és elrontottam a gyomromat. Ezért aztán elhatároztam, hogy újra munkába állok. Nem a gazdagság teszi boldoggá az embert! A megelégedettség az igazi gazdagság.”

Az arany átka

1901-ben történt. A Kolorádó-expressz különkocsiját rablók támadták meg. A kocsin tartózkodó öt katonát megkötözték, majd agyonlőtték, a kocsi aranyrakományát pedig a három rabló magával vitte. Hármuk közül az egyiket menekülés közben agyonlőtték. De mi történt a másik kettővel? Brones és Pecos volt a nevük. A rendőrség eredmény nélkül kutatta őket. Az arany is nyomtalanul eltűnt.

Csak 37 évvel később, 1938-ban sikerült fölfedezni a rablógyilkosokat és a kincseket. Ez akkor történt, midőn tudósok kutatták át a Kolorádó-hegy barlangjait. Az itt található cseppkőbarlangok a természet legsodálatosabb alkotásai. Az egyik fáradtságos nap után megpihennek a kutatók az egyik barlangban. Amint beljebb indulnak, egyszer csak rémülten kiált fel valaki. A sziklafal mellett áll egy halott ember. Csak a csontváza van meg és néhány ruhadarab takarja. A halott legalább 40 éve itt lehet már, állapítják meg a tudósok és átkutatják a barlangot. Hamarosan még egy halottat találnak. Ez azonban a földön fekszik és puskagolyó okozta halálát. Ők voltak a Kolorádó-expressz rablógyilkosai. A kincseket itt rejtették el, de közben eltévedtek a barlangban. Az éhhalál leselkedett rájuk és közben az arany miatt összevesztek, így aztán Pecos lelőtte Bronest. Most már ő volt az egyedüli birtokosa a kincsnek. Többszörös milliomos lett, de az éhség nagyobb úr, mint a pénz. Hiába gyűjtjük az aranyat, a halottas ingen nincsen zseb és semmit se vihetünk magunkkal a másvilágra.

Az okos földműves (Lopás)

Az egyik parasztembertől éjnek idején valaki ellopta a lovát. Nemsokára elutazott a legközelebbi vásárra, hogy új lovat vásároljon. Amint nézegeti a lovakat, egyszerre csak a legnagyobb meglepetésére saját ellopott lovát pillantja meg. Azonnal megismerte. Odaugrik és megragadja a ló kantárját.

– Ez az igásló az enyém, – kiáltja. – Három nappal ezelőtt lopták el tőlem.

Az ember, aki a lovat árulta udvariasan tiltakozott:

– Valószínűleg téved uram, mert ez a ló már tíz éve a birtokomban van. Lehet, hogy hasonlít az ön lovára, de nem ugyanaz.

Ekkor a földműves megvizsgálja a ló mindkét szemét, majd így szól az állítólagos gazdához:

– Ha valóban olyan régóta öné a ló, akkor mondja meg nekem, melyik szemére vak?

A tolvaj erre megijedt, ő ugyanis nem vizsgálta meg a ló szemeit. Mivel azonban válaszolnia kellett azt mondta, hogy a ló bal szeme vak.

– No, akkor megfogtam magát, mert a ló nagyon jól lát a bal szemével, mondotta a gazda.

- Rosszul mondtam, próbált helyesbíteni a tolvaj, a jobb szemére vak.
- Nos, most már nyilvánvaló, hogy hazug ember vagy. Mert ha megnézed, meglátod, hogy a ló mindkét szemével nagyon jól lát. Csak azért neveztem vaknak, hogy bebizonyíthassam a lopást.

A körülálló emberek jót nevettek ezen és kezüket nyújtották az okos gazdának, akinek így sikerült visszaszereznie jogos tulajdonát.

Az áruló egér (Lopás)

Mihály a patak közelében lakott egy mellékutcában. Mivel jól értett a lovakhoz, a postamester fölfogadta. Hamarosan azonban följelentette valaki, hogy Mihály lopja a postáról a zabot. Tegnap este látták, amint egy zsákkal hazafelé cipelt. A postamester azonnal elsietett Mihályhoz és felelősségre vonta.

- Uram, hazugság, rágalom az egész! Kutasd át a házam és ha egyetlen zabszemet találsz, ám rendben van, bocsáss el szolgálatodból.

A postamester átkutatta a kamrát, a padlást, de sehol sem bukkant egyetlen zabszemre sem. Mikor visszatértek a szobába így szólt Mihály:

- Nem veszem rossz néven, hogy a postamester átkutatta a házam. Akik azonban megrágalmaztak, azoknak bűnhődniük kell.

Így szólt és az öklével az asztalra ütött. Az egész szoba megremegett bele. De valami más is történt. Apró zabszemek kezdtek az asztalra hullani. Vajon honnan? A dolog úgy történhetett, hogy Mihály a mennyezet deszkái alatt rejtette el a lopott zabot. Valamelyik egér azonban átrágtá a deszkát és az így támadt lyukon hullottak a zabszemek. Mihály most már nem tagadhatta, hogy igaz volt, amit ellene mondtak.

Legenda a kapzsiságról

Sok száz évvel ezelőtt élt egy remete. Az egyik erdei útja alkalmával fölfedezett egy barlangot és benne három zsák aranyat. Alighogy megpillantotta az értékes kincset, remegni kezdett a lába, égnek állt a haja és rémülten menekült el a kincsesbarlangból. Három rabló rejtőzködött az egyik bokorban és igen elcsodálóztak a menekülő, ijedt remetén.

Megkérdezték tőle:

- Miért futsz oly kétségbeesetten, mikor senki sem üldöz?
- Dehogynem, válaszolta a remete, nyomomban van a halál.

A rablók persze nem érték be ezzel a válasszal. Ráfogták pisztolyukat és úgy kényszerítették, hogy elvezesse őket az úgynevezett halálhoz. Amikor a barlanghoz értek, a remete rámutatott az aranyra és azt mondotta:

- Ott a halál.

Majd úgy elszaladt, mintha puskából lőtték volna ki. Ezt persze nem bánták a rablók és jót nevettek a remete együgyűségén. Számukra a hatalmas kincs nem a halált, hanem a gondtalan, szép életet jelentette.

Mindjárt meg is tanácskozták, hogy mitévők legyenek. Úgy döntöttek, hogy ketten ott maradnak őrizni a kincset. A harmadik elmegy a városba, finom ételeket és italokat vásárol, hogy ezt a nagy szerencsét méltóképpen megünnepeljék. Így is történt. Társuk magához vett néhány aranyat és elindult a városba. Ott alaposan a kancsó fenekére nézett és miután jóllakott, visszafelé indult. Magával vitte a megbeszélte ételeket és italokat, de még valami mást is. Mérget vásárolt és azt elvegyítette a borban. Arra gondolt, hogy ennek segítségével elteszi láb alól két társát és jómaga lesz a kincs egyetlen birtokosa. Közben a kincset őrző rablók is hasonlóképpen gondolkodtak. Megbeszélték egymással, hogy visszatérő társukat

leütik és ketten osztoznak a kincsen. Így is történt. A városból visszatérő társukat megölték, de az általa hozott mérgezett bort megitták. Így aztán mindhárman meghaltak és egyikük sem birtokolhatta a kincset.

Az egyszerű remetének tehát mégis igaza volt, mikor halálnak, halált hozónak nevezte a barlangban rejtőzködő aranyakat. Hiszen mennyi bűn, gyilkosság történt és történik azért, mert az emberek nem tudnak uralkodni kapzsiságukon és azt gondolják, hogy aranyért mindent meg lehet vásárolni.

A három szita (Pletyka)

A kerítés mellett álltam és így akaratlanul is fültanúja voltam egy beszélgetésnek. A szomszédomat meglátogatta a barátnője.

- Hallottad a legújabb újságot, hogy mit beszélnek Majerné asszonyról?
- Nem, nem hallottam, – válaszolta a szomszédom.
- Mielőtt azonban elmondanád, szűrd át három szitán mondanivalódat!
- Miféle szitákra gondolsz?
- Először is az igazság szitájára. Meg kell vizsgálni mindenekelőtt, hogy igaz-e, valóban megtörtént-e amit mondani akarsz?
- Hát ezt bizony nem tudom.
- Akkor át kell szűrned a második szitán és meg kell vizsgálni, vajon örvendetes esemény-e az, amit el akarsz mondani?
- Úgy gondolom, hogy ezt sem mondhatom el róla.
- Ha semmi öröm sem származik belőle, akkor át kell szűrni a harmadik szitán és meg kell vizsgálni hasznos-e elmondani azt a bizonyos eseményt Majer asszonyról?
- Nem, semmiképpen sem!
- No, akkor, – szölt a szomszédasszony –, szépen menj haza! Ha az, amit nekem mondani akartál sem nem igaz, sem nem örvendetes, sem nem hasznos, akkor tartsd meg magadnak és igyekezz mielőbb elfelejteni ...

A negyvennyolcas cipő (Lopás)

A történet egy svéd ifjúról szól, akinek meglehetősen ragadós volt a keze. Természetesen először csak kisebb értékű dolgokat lopott, de mert ebbe jól begyakorolta magát, hamarosan mestere lett a lopás „művészetének”. Különös előszeretettel olvasta a bűnügyi regényeket és húszéves korára már annyira vitte, hogy elhatározta, autót fog szerezni.

A kocsit már jó előre kiszemelte és azt is megfigyelte, hogy melyik a legalkalmasabb idő annak megszerzésére. Sikerült is az egyik nap feltörnie a gyenge zárat és szinte feltűnés nélkül elhajtani. Hogy minden gyanút elhárítson, közepes sebességgel hajtott a legközelebbi város felé. Itt akarta néhány napra elrejtetni a kocsit. Lassan hajtott tehát, mert amint megfigyelte, a kocsi gazdája csak két óra múlva fogja keresni az autót. Addig pedig ő már biztos rejtekhelyén lesz. A tolvaj tehát örült sikerének, de egy kicsit korai volt ez az öröm. Az egyik faluban ugyanis rendőr állt az országút mellett és megállj-t intett. Persze a tolvaj nem állt meg, hanem rátaposott a gázpedálra és menekülni próbált. A rendőrök természetesen utána.

Úgy látszik, idő előtt fölfedezték a lopást. Nincs más hátra, le kell adni a kocsit. Ezért egy mellékútra hajtott, majd az erdőbe vezette a kocsit és jó maga elmenekült, hazament és mint aki jól végezte dolgát, lefeküdt.

Éjfél felé azonban a rendőrség zavarta föl álmából a tolvajt. A havas erdőben nem volt nehéz megtalálni az autót és fölfedezni a tolvaj lábnyomait. Ezek szokatlanul nagyok voltak, mivel a tolvaj 48-as cipőt hordott. A helybeli cipésmester lett a rendőrség nyomravezetője.

Mindez szépen igazolja annak a mondásnak igazságát, hogy a hazug embert és így a tolvajt is könnyebb utolérni, mint a sánta kutyát. A gonoszsgot semmiféle okossággal nem lehet elrejteni. Kitudódik már legtöbbször itt a földön, de Isten ítélőszéke előtt mindenképpen.

Engem még nem hívott az Isten

Az olvasására vége felé járt. A legtöbb gyermek már szépen tudott olvasni. Még a gyengébb tanulók is kielégítően feleltek.

– Nos gyerekek, mivel szépen tudátok a leckét, a hátralévő tíz percben elbeszélgetünk egymással, – mondotta a tanító néni.

Hamarosan eltűntek a könyvek, a füzetek és arra a kérdésre, hogy kinek van valami mondanivalója, negyven jelentkező kéz emelkedett a magasba. Judit a virágokról beszélt, melyeket tegnap ültettek kertjükben. Annus a cicájukat dicsérte, milyen pompás ugrásokkal szórakoztatja őket. Rózsika tegnapi álmát mesélte el. Híres filmszínésznő volt és gyönyörű palotában lakott. Ha ez igaz lenne, de jó lenne!

– Én bizony nem szeretnék filmszínésznő lenni, – szólalt meg a dundi Kati –, inkább szakácsnő. Akkor mindig azt ehetnék, amit szeretek.

– Én pedig varrónő és szép ruhákat készítenék magamnak, – szólalt meg Nusika.

Piri cukrász szeretne lenni, Mancika tanítónő, Erzsébet óvó néni.

– És te Hilda, mi szeretnél lenni? – kérdezte tőle a tanító néni.

Hilda csodálkozó szemével a tanító néni nézett, majd rövid gondolkodás után így szólt:

– Még nem tudom, mi leszek, mert hozzám még nem szólt a Jóisten.

– Hát ezt hogyan érted gyermekem?

– Egyszerűen csak úgy, hogy Isten így szólt apukámhoz: te édesapa leszel, anyukámhoz: te édesanya leszel, bácsikámhoz: te pap leszel. Hozzám azonban még nem szólt a Jóisten.

Hilda leült a helyére és a tanító néni meg a gyerekek elgondolkoztak a különös, de igaz válaszon.

A tyúktojás nagyságú búzaszem (Ne kívánd a másét!)

A gyerekek találták egy szakadékban. Olyan alakú volt, mint egy búzaszem és legalább akkora, mint egy tyúktojás. Egy utasember meglátta és megvette a gyerekektől. Ő sem őrizgette sokáig, hanem bent a városban jó pénzért eladta. Tudomást szerzett erről a cár, összehívta országa bölcseit és felszólította őket: állapítsák meg, tojás-e vagy búzaszem? Törték a fejüket a bölcsek, de nem tudták dönteni. A problémát egy tyúk oldotta meg, midőn belecsípett a tojásfélébe és ekkor kiderült, hogy egy hatalmas búzaszem. Ezt látva a bölcsek, hírül vitték a cárnak.

Ő természetesen nagyon csodálkozott ezen, hiszen sohasem látott ekkora búzaszemet. Felszólította tudósait: derítsék ki, hol és mikor termett a különleges búza. Ám hiába törték a fejüket, semmi okosat nem tudtak kisütni. Meg is mondták őszintén a cárnak: sajnos kérdésemre nem tudunk válaszolni. A könyvekben sem találtunk semmi hírt róla. Talán a parasztoknál, az öregeknél kellene érdeklődni!

A cár kihirdette országában, hogy keresse föl a legidősebb földműves. El is jött egy, de már olyan gyöngé volt, hogy csak mankóval tudott járni. A cár megmutatta neki a búzaszemet. Az aggastyán alaposan szemügyre vette és megtapogatta.

– Tudod-e öreg, hol termett ez a búzaszem? Nem vetted-e valaha a saját földeden is ilyen gabonát? Vagy láttál-e már ehhez hasonlót?

Süket volt már az öreg és nehezen értette meg a cár kérdését.

– Nem, én sohasem láttam még ekkora búzaszemet és nem is vettem földembe. A gabona az én ifjúkoromban is éppen akkora volt, mint napjainkban. Hanem meg kellene kérdezni apámat, ő talán tud valami felvilágosítást nyújtani.

A király elküldött az apáért és maga elé vezettette. Neki is megmutatták a búzaszemet. Még jó volt a szeme és alaposan megvizsgálta a magot.

– Tudod-e nagyapó, hol termett ilyen búza és vásároltál-e valaha ilyesmit?

Igaz, hogy az öreg süket volt, de amikor megértette a cár kérdését, ezt válaszolta:

– Nem, én ilyen búzát sohasem láttam, sohasem vettem. Pénzért sem vásároltam, mert az én koromban még nem ismerték az emberek a pénzt. Valamennyien saját kenyérünkön éltünk és támogattuk egymást a bajban. Én bizony nem tudom, hol teremhetett ez a búza. Igaz, hogy a mi búzánk nagyobb, kiadósabb volt, mint a mostani, de nem ekkora. Hanem apámtól hallottam, hogy az ő idejében jobban fizetett a kalász, nagyobb volt a szem. Tőle kellene megkérdezni!

A cár elküldött a nagyapáért, aki mankó nélkül, fiatalosan jelent meg az uralkodó előtt. Jól hallott és érthetően beszélt. Neki is megmutatták a búzaszemet. Jól megnézte és ide-oda forgatta tenyerében.

– Hej, de régen láttam ekkora búzaszemet! – Beleharapott és megrágta a sarkát. – Ugyanaz a búza, – mondotta elégedetten.

– Hát akkor mondd meg nagyapó, hol termett ez a búza? Vetted-e a saját földeden ilyet vagy vásároltál-e valakitől?

– Az én időmben, – válaszolta az öreg –, mindenütt ilyen gabona termett. Ebből készült kenyeret ettem magam is, bőven jutott belőle másoknak is.

– Már csak arra felelj, – kérte a cár –, hol vásároltad ezt a búzát?

Az öreg elmosolyodott és így válaszolt:

– Az én időmben senkinek sem jutott eszébe az a bűnös gondolat, hogy kenyeret áruljon. Mi nem ismertük a pénzt. Volt kenyere mindenkinek bőségesen. Én magam vettem, arattam, csépeltem ezt a gabonát.

– És hol volt a földed, mely ilyen kalászt termett?

– Az én földem Isten széles világa volt. Ingyen volt a föld, senki sem nevezte sajátjának, csak a munkáját tartotta annak.

– Lenne még egy kérdésem, – folytatta a cár. – Miért termett hajdanán ilyen gabona és miért nem terem most? Miért jár az unokád mankóval, a fiad is sántikál, te pedig könnyen lépkedsz, csillog a szemed, fogaid is jók, szavad értelmes és barátságos. Hogyan lehetséges ez?

– Ez onnan van, hogy a mai emberek nem élnek saját kezük munkájából és mások jószágára irigykednek. Hajdan bizony nem így éltünk. Mindenki beérte a sajátjával és nem kívánta a másét.

(Lev Tolsztoj)

Az okos pásztorleány (A munka haszna)

Megboldogult nagymamám úgy vélekedett, hogy minden embernek értenie kellene valamiféle mesterséghez. Egyszer így szólott hozzám ebéd után:

– Valami hasznos mesterséget kellene tanulnod, hogy kőből, fából, fémből vagy más anyagból hasznos tárgyakat készíthetnél! Értesz te ilyesmihez? Tudnál készíteni egy asztalt vagy egy széket? Meg tudnád javítani a háztetőt? Értesz te egyáltalán valamihez?

Miközben nagymama ezeket mondta, ferde szemmel nézett rám. Majd így folytatta:

– Tudom, hogy téged komoly írónak tartanak az emberek és lehet, hogy igazuk van. Én azonban azt látom, hogy sokat dohányzol, az egész házat telefüstölöd. Jobban örülnék, ha valami hasznos munkához is értenél, ami oly fontos a mindennapi életben.

Erre figyelmeztet a következő történet.

– Élt egyszer, valamikor régen Perzsiában egy király, akinek trónörökös fia beleszeretett egy szépséges pásztorlányba. Őszintén bevallotta édesapjának:

– Atyám, nagyon szeretem azt a lányt és feleségül szeretném venni.

– De fiam, hogy gondolsz ilyesmit? Hiszen te vagy egyetlen fiam és ha meghalok, te leszel a király. Ezért nem vehetsz feleségül egy szegény pásztorleányt.

A fiú azonban tovább erősködött.

– Márpedig kedves apám, én nem tágítok és mindenképpen feleségül veszem azt a leányt! Ha én leszek a király, ő legyen a királyné!

A király belátta, hogy komoly fia szerelme és ezért beleegyezett házasságába. Hírnököt küldött a leány apjához ezzel az üzenettel:

– A fiam szereti leányodat és feleségül szeretné venni, kérjük beleegyezésedet!

A leány dobogó szívvel hallgatta az üzenetet, de megkérdezte a hírnököt:

– Milyen mesterséghez ért a királyfi, mit dolgozik?

– Hogy mit dolgozik? – kérdezte csodálkozva a hírnök. – A király fiának nem kell dolgoznia, megvan mindene.

– Márpedig én csak akkor leszek a felesége, válaszolta a pásztorlány, ha valami mesterséget is tanul.

A hírnök visszatért a palotába és elmondta a leány üzenetét. Ekkor a király így szólt fiához:

– A pásztorlány azt üzenete, csak akkor lesz a feleséged, ha valami mesterséget tanulsz. Nos, ezek után is feleségül akarod venni?

– Igen, apám, felelte a királyfi. Kitanulom a szőnyegszövés mesterségét.

Azonnal a palotába hívtak egy szőnyegszövőt és a királyfi hamar elsajátította a szövés mesterségét. Az első munkáját elküldte szerelmesének azzal az üzenettel, hogy íme, teljesítette kívánságát. Ekkor a pásztorlány igent mondott a királyfi kérésére és feleségül ment hozzá.

Nem sokkal ezután történt, hogy a királyfi Bagdad utcáin sétált és mert igen meleg volt, betért egy vendéglőbe valami hűsítő italra. Azt természetesen nem sejtette, hogy a vendéglő rablók és gyilkosok tanyája. Elhurcolták a királyfit és börtönbe zárták. Az egyik nap a rablóknak az az ötlete támadt, hogy a legkövőbb rabot megetetik a legsoványabbal. A királyfi körülnézett és megdöbbenve látta, hogy ő a legsoványabb. Mivel a rablók nem tudták kilétét, így szólt hozzájuk:

– Szőnyegszövő vagyok és szőnyegeimért mindenütt magas árat fizetnek.

A rablók kaptak a jónak ígérkező üzleten és megparancsolták a királyfinak, hogy azonnal lásson munkához. Három nap alatt el is készült a szőnyeg.

– Vigyétek a királyi palotába, ott arannyal fizetnek érte, – mondotta a rablóknak!

Azok engedelmessé váltak és a király fölismerete a szőnyegbe írt üzenetet. Ebből tudta meg, hogy fia hol raboskodik. Azonnal katonákat küldött a rablók tanyájára, akik kiszabadították a királyfit.

Amikor visszatért a palotába, leborult felesége előtt és így szólt hozzá:

– Kedvesem, neked köszönhetem az életemet. Ha te nem kívánod, hogy mesterséget tanuljak, ma már nem vagyok az élők sorában.

Tanulságos történet

Valahol egy tengerparti kikötőben szegényesen öltözött férfi szundikál halászcsonakjában. Hirtelen egy elegáns turista jelenik meg a parton és éppen színes filmet fűz fényképezőgépébe. A kék égbolt, a zöld tenger, a fekete csónak, a benne alvó halász pompás témának ígérkezik. Három képet is készít. Közben fölbred a halász és cigarettáját keresi. Mielőtt megtalálná, az udvarias turista megkínálja a sajátjából. Így kezdődött a beszélgetés.

– Az idő kedvező, bizonyára eredményes lesz ma a halászat, – jegyezte meg a turista.

A halász föláll és tagadóan rázza a fejét.

– Azt mondja, hogy ma nem száll tengerre?

A halász ismét tagadólag int és szótlanúsága idegesíteni kezdi a turistát. Végre megszólal:

– Nem megyek halászni, mert ezt kora hajnalban már megtettem.

– És jó volt a fogás?

– Mondhatom, hogy remek. Ezért fölösleges lenne többet dolgoznom. Annyit kapok a halakért, hogy három napig pihenhetek.

A turista láthatóan zavarban van és ennek palástolására készít még egy felvételt.

A halász előveszi a cigarettás dobozát és megkínálja az idegent is.

– Nem akarok beavatkozni az ön személyes ügyeibe, de én az ön helyében másodszor és harmadszor is csónakba szállnék, hogy még több halat fogjak. Nem gondol ön erre?

– A halász igent bólintott.

– Ha így cselekedne mindennap és háromszor ennyi halat fogna, tudja mi történne?

A halász megrázta a fejét.

– Legkésőbb egy éven belül motort vehetne a csónakjába, aztán egy új és nagyobb csónakot. Esetleg egy vitorlás hajót és ezek segítségével sokkal több halat foghatna.

A lelkes tanácsadó megállt néhány pillanatra, mintha gondolkodna a hogyan továbbon. Majd így folytatta:

– Aztán néhány esztendő múltán építhetne egy kisebb méretű hűtőházat, esetleg füstölővel, később egy halfeldolgozó üzemet. Üzletet is nyithatna és közvetítő nélkül szállíthatná Párizsba a halakat. Vethetne egy helikoptert is, amelyről megfigyelhetné a halak járását. Ez még eredményesebbé tenné az üzletet. Aztán ... de nem tudta folytatni a nagy lelkesedéstől.

Ekkor a halász megveregette a turista vállát és ezt kérdezte:

– Mi lenne aztán?

– Aztán ön nyugodtan ülhetne itt a kikötőben, cigarettázhatna és gyönyörködhetne a kilátásban.

– De hát éppen ezt csinálom, válaszolta a halász, csak ön zavart meg ezzel a masinájával.

A turista zavarba jött és gyorsan elköszönt. Egy kicsit irigykedve adott igazat az egyszerű halásznak.

(Heinrich Böll nyomán)

Dacos Marika

Marika mindig örült Gizi néni látogatásának. Mint jó keresztmama gyakran eljön hozzájuk és sohasem üres kézzel. Látogatása mindig a cukrászdában végződik, ahol Marika kedvére válogathat a finomabbnál finomabb süteményekben. Leckéjét gyorsan elkészítette, hogy nyugodtan beszélgethessen keresztanyjával. Közben Gizi néni így szólt keresztlányához:

– Zongorázz nekem valamit, kíváncsi vagyok, hogyan haladsz a zenetanulásban!

Marikának azonban már a finom süteményeken járt az esze és semmi kedve sem volt a fehér és fekete billentyűket ütögetni.

– Most nem játszom, majd később, ha visszajöttünk.

Anyukát nagyon bosszantotta kislánya engedetlensége. Szigorúan így szólt hozzá:

– Ha nem zongorázol, nem jöhetsz velünk a cukrászdába.

Ez igen komoly fenyegetés volt. Legjobb lenne mégis leülni a zongora mellé és játszani valamit. De nem! A dac fölülkerekedett benne. Azért sem játszik. Keresztmama elszomorodva nézett Marikára, akinek minden kívánságát igyekezett teljesíteni. Most ezt a szerény kérését is megtagadja. Igazán nem szép tőle. Ezt lassan Marika is belátja és mégis leül a zongora mellé. A hangulat azonban elromlott, engedetlenségével megmérgezte. Ott is hagyja a zongorát és olvasni kezd egy könyvet. Közben anyuka és keresztanya készülődnek a cukrászdába. Gizi néni indulás előtt így szól dacos keresztlányához:

– Nos, nem akarsz velünk jönni?

Akarna ő, de a dac befészkelte magát szívébe. A legszívesebben igent mondana, de valami gonosz hang nemet mondat vele.

– Rendben van, akkor te itthon maradsz és ketten megyünk anyukáddal. Isten veled!

Marika egyedül marad. Eszébe jut a prédikáció, amelyben a lelkiatya Jézus engedelmségéről beszélt. Pedig ő Isten fia volt. Közben Marika az ablakon nézi, amint anyuka és Gizi néni a villamosmegálló felé tartanak. Menj gyorsan utánuk! – súgja egy belső hang. Ne menj! – próbálja lebeszélni a makacsság ördöge. Igazán nem szép, hogy így viselkedtél keresztmamáddal, aki olyan jó hozzád. Még nem látni a villamost. Vedd a kabátot és szaladj utánuk! Jön a villamos és Marika versenyt fut vele. Keresztmamáék már felszálltak, de ő nem. Szerencsére a kalauz bácsi észrevette és vár az indítással. Marika fölugrik és lihegve mondja:

– Engedjétek meg, hogy veletek menjek! Legközelebb azonnal a zongorához ülök, ha kívánjátok.

A kelkáposzta (Hazugság)

Öcsinek az utóbbi időben gyakran fáj a hasa. A múltkor a templomban is rosszul lett. Nincs más hátra, el kell vinni a doktor bácsihoz. Reggel így szól hozzá édesapja:

– Ma délelőtt 11 órára gyere hozzám a nyomdába! Elviszlek Bakos doktor úrhoz, hogy megvizsgáljon.

Ez a bejelentés természetesen nem okozott külön örömet Öcsikének. Nem kedvelte az orvosokat, mióta injekcióstúvel többször is megszurkálták. De hát fő az egészség! Ő is megsokallta már a gyomorfájásokat.

Öcsi szülei munkába mentek, Etus néni pedig, aki a háztartást vezette, a piacra indult.

– Mindjárt jövök vissza, – mondotta –, addig légy jó és senkit se engedj a lakásba!

Így is történt. Öcsi fölémászott a szilvafára, ezt nevezte ki repülőjének és onnan leste Etus néni hazatérését. Mikor kifordult a János utcából, lemászott és a kapuban várta. Kíváncsian pillantott Etus néni kosarába, ugyan mit vásárolt a piacon? Öcsi csak azt látta, hogy két kelkáposzta virít benne. Ez el is vette kedvét a további vizsgálódástól.

– Mit tetszik főzni ebédre? – kérdezte Etus nénitől.

– Paradicsomlevest, kelkáposzta főzeléket fasírozottal.

Bumm! Úgy hatott ez a mondat Öcsire, mint egy bombarobbanás. Szép álmait levegőbe röpítette. Őkelme ugyanis évek óta haragot tart a kelkáposztával, a spenóttal és a lencsével. Legszívesebben a magjukat is kiirtotta volna. Most pedig itt vigyorog rá Etus néni kosarából. Etus néni ismerte Öcsi ellenszenvét a kelkáposzta iránt és így vigasztalta:

– Meglátod kisfiam, olyan finom főzeléket csinállok, hogy még az ujjadat is megnyalod utána!

Ez már mégiscsak sok, gondolta magában Öcsi. Hogy lehet a kelkáposzta főzelék finom? A gombalevesről, a paprikás csirkéről, a dobostortáról el lehet ilyesmit mondani, de a kelkáposztáról semmiképpen. Közben a 11-es felé közeledett az óramutató. Öcsinek indulnia kellett édesapjához, illetve a doktor bácsihoz. Ott szerencsére nem leselkedett rá komolyabb veszély, nem kapott injekciót, csak megnyomogatták a hasát. Megállapították fájdalma okát, a vakbélgyulladást. Valószínű műtétre lesz szükség, ha nem sikerül elmulasztani. Ejnye, a kutyafáját, gondolta magában Öcsi, mindenki összeesküszik ellenem. Etus néni kelkáposztát főz, az orvos pedig bicskázással fenyeget.

– Most menj szépen haza, – mondotta apuka –, és közöld Etus nénivel, hogy később megyek ebédelni.

Hazafelé menet Öcsi egyre azon törte töksi-buksiját, hogyan úszhatná meg a kelkáposzta főzeléket? Már a kapuban érezte kellemetlen szagát. Ennek fele se tréfa. Hirtelen mentő ötlete támadt. Keserves ábrázattal állított be a konyhába. Etus néni fürkésző tekintettel nézett rá.

– Nos, mit mondott a doktor bácsi?

– Valami komoly baj van a hasammal. Lehet, hogy föl kell vágni. Addig sem szabad akármit ennem. Ezért bármennyire is sajnálom, nem ehetek például a finom kelkáposztából.

S ezt olyan komolyan mondta Öcsi, hogy Etus néni elhitte.

– Hát akkor mit ehetsz, mit szeretnél enni, kis betegem?

– Nem is tudom. Talán néhány palacsintát.

– És mit tegyek bele, túrót vagy lekvárt?

– Inkább lekvárt, – válaszolta Öcsi.

Az ebéd hamarosan elkészült és Etus néni is megnyugodott, mikor Öcsi hat palacsintát bekebelezett. Utána kiment a kertbe játszani. Beleült a cukorládából készített kocsijába és hangos gyiákkal hajtotta a képzeletbeli paripákat. Egészen addig, amíg a kapuban föltűnt édesapja.

– Hogy vagy lókötő, – kiáltotta nevetve?

– Köszönöm, nagyszerűen.

Apuka bement a konyhába, ahol Etus néni tüzetesen elmondatta vele, hogy mi a baja kisfiának. Azt is elárulta, hogy Öcsi nem ehette meg a kelkáposzta főzeléket, mert az orvos megtiltotta.

– És Etus néni elhitte ezt a nebulónak? No, megállj, te füllentő gyerek, ezt nem úszod meg szárazon!

Kiszólt a kertbe és behívta Öcsit, aki sejtette, hogy valami nincs rendben a konyhában. Etus néni biztos árulkodott a palacsintáról.

– Mondhatom, pompásan vizsgáztál a hazugságból! Megérdemelnéd, hogy néhány nyaklevest adjak a palacsintához. Hány szegény ember él szerte a világon, aki örömmel megenné a kelkáposztát. Ne gondold azonban, hogy büntetlen marad hazugságod. Még van annyi a főzelékből, hogy vacsorára jóllakhass belőle. Ezt magam fogom ellenőrizni. Azt pedig jegyezd meg, hogy az embernek nemcsak azt kell megennie és megtennie, ami jólesik. Az Úr Jézusnak sem esett jól az ostorozás, a töviskorona, a keresztrefeszítés, de mindezt elszenvedte, hogy az ilyen hazug gyerekek bűneit jóvátegye. Azt is jegyezd meg, aki mindig csak tésztát és édességet eszik, veszélyezteti egészségét. Ha pedig olyan ételt is megesz, ami nem ízlik, ezzel akaratomat erősíted, amitől olyan sok függ az ember életében. Gondolj majd erre, mikor a finom kelkáposztát eszegeted ...!

A „tábornok úr” (Nagyképűség)

Nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is szeretnek dicsekedni. Hányszor halljátok magatok is, amint társaitok így dicsekszenek: nekem van a legszebb hangom az osztályban. Én vagyok a legjobb tanuló. Én tudok a legjobban focizni vagy kerékpározni. Nyáron is én lettem az első a lepényevésben. Bár a dicsekvés nem a legszebb dolog, mégis ezzel van tele a világ. Nemegyszer aztán megtörténik, hogy a dicsekvő ember csúfosan megszégyenül. Hogy is mondta az Úr Jézus? Aki magát fölmagasztalja, azt megalázzák.

Ti is olvastátok Münchhausen báró kalandjait és Hány János lódításait. Hogyan repült az ágyúgolyón, miként húzta ki sajátmagát a mocsárból stb. ...

Nos, a Rákospalotai határút sarkán állt egy Taute nevű vendéglő. Mi gyerekek gyakran megálltunk ajtaja, ablaka előtt és nézegettük, hogy a férfiak miként locsolják torkukat. Az utóbbi időben minden vasárnap délután leült a szélső asztalhoz egy bácsi és a köréje sereglő vendégeknek háborús hőstetteit mesélte. Mi gyerekek is tátott szájjal hallgatóztunk. A szomszédban lakott Papp János bácsi, akit nagyon szerettem. Mióta nyugdíjba ment, fölcsapott kertésznek és szebbnél szebb virágokat termelt. Gyakran fölkerestem a meleg üvegházban. Itt tartotta borocskáját is, amivel természetesen nem a virágokat, hanem a torkát öntöztette. Az egyik délután elmeséltem neki, amit a vendéglőben hallottam a dicsekvő katonától. „Ez a bácsi valóban nagy hős lehet.” Papp bácsi azonban leintett. „Nem igaz annak a fele sem, csak afféle szájhős. Majd én kifüstölöm a kocsmából.” Így is történt. Bár János bácsi sohasem volt katona, azért volt valami régi katonaruhája és egy ütött-kopott köpönyege. Ezt vette föl és így ment el a vendéglőbe. Én néhány társammal az ablak alatt hallgatóztam és vártuk a fejleményeket. A mi Hány Jánosunk belekezdett egy újabb hőstette elbeszélésébe. Papp bácsi csak hallgatta egy darabig, aztán odalépett hősünkhöz és így szólt:

- Engedje meg, hogy bemutakozzam, Papp tábornok vagyok.
- Én meg Kis András őrmester, hebegte hősünk meglepetve.
- Hallom miként dicsekszik és közben nagyokat lódít ezeknek a hiszékeny embereknek.

Hát nézzen erre a köpönyegre és ezzel meglebegtette molyrágta köpenyét. Ezt a sok lukat, mind ellenséges golyó ütötte.

Az emberek elismerően bólogtak és mi gyerekek jót neveltünk, mert tudtuk, hogy egy szó sem igaz az egészből. Ám a dicsekvő őrmesternek használt a lecke. Gyorsan fizetett és eltűnt, mint a kámfor. Nem látta többé senki a vendéglőben. Utána mindenki a szeretett János bácsit ünnepelte és jót mulattak, amiért megszégyenítette a dicsekvő katonát.

Focimeccs a tévében (Munka)

- Ma délután labdarúgó-mérkőzés lesz a stadionban, – jegyezte meg József ebéd közben.
- Ha érdekel, nálunk is megnézheted a tévében, – biztatta Kiss bácsi leánya vőlegényét.
- Sajnos nem tehetem, feltétlen kint kell lennem a pályán.
- Ezen igen csodálkozom, – jegyezte meg Marika édesapja. – Ma jöttél el először hozzánk, kislányunk kérésére meghívtunk, de úgy látszik fontosabbnak tartod a futballmeccset.

Jóska fülig pirult szégyenében, de megismételte, hogy feltétlen kint kell lennie ma délután a stadionban: Enélkül elképzelhetetlen az életem.

- Akkor talán jobb lesz, ha a lányom nélkül próbálsz élni, – tette hozzá bosszúsán az apa. Marika kikísérte a vőlegényét és sírva jött vissza a szobába.
- Nem kellett volna megsértened Jóskát, több megértéssel viseltethetnél iránta.
- Én sok mindent megértek gyermekem. Megértem, hogy szeretsz egy diákot, akinek még két éve van hátra az egyetemen. Azt azonban nem tudom megérteni, miért fontosabb neki a

futballmeccs és a sportpálya, mint te. Nem tudom ezek után elhinni, hogy komolyak szándékai és igazán szeret téged. Jobb lesz, ha idejében megszakítasz vele minden kapcsolatot.

Így szólt az apa, majd elgondolkozott.

– Igaz, a fiú udvarias, megbízható, a saját keresetéből tartja fenn magát, hogy megszerezze az orvosi diplomát. Mai viselkedése azonban egészen érthetetlen. Hagyd abba a sírást kislányom! Fenntartom azt a véleményemet, hogy egy komoly fiatalember nem töltheti minden vasárnapját a sportpályákon.

– Bekapcsolhatom a tévét, – kérdezte Marika, mi közben könnyeit törülgette?

– Nem bánom, de csak hang nélkül, mert olvasni szeretnék.

A közvetítés tökéletes volt. Ragyogó napsütésben játszott a két csapat és a nézők is sűrűn törölgették izzadó arcukat. Nagy keletje volt a sörnek, a különféle hűtőknek. Közben édesapja is abbahagyta az olvasást és a képernyő elé ült. Vége az első félidőnek. A kamera kíséri a játékosokat és visszatér a nézőkhöz. Marika hirtelen felkiált:

– Nézzétek csak, ott van Jóska, ott, ott balra! Egy pult mögött áll és az emberek

kapkodják kezéből a különféle italokat. Most hozzá lép a riporter és megszólítja.

„Úgy látom fiatalember, ma kemény napja van. Hány üveg italt hordott fel a raktárból?”

„Több, mint hatszázat,” – feleli Jóska.

„Nem mondom, ez szép teljesítmény. Mi az ön foglalkozása? Talán pincér?”

„Egyetemista vagyok, – feleli Jóska nevetve –, de itt keresem meg a tanuláshoz szükséges pénzt.”

„Mit szól a mérkőzéshez?”

„Sajnos, én nem láttam belőle semmit.”

A riporter tovább megy és Jóska eltűnik a képernyőről.

Apuka pedig megfogja Mari lánya kezét és csak ennyit mond:

– Ha legközelebb találkozol Jóskával, mondd meg neki, hogy hétköznapi is eljöhetsz hozzánk ebédre.

Nem Robin tette (Igazmondás)

Edison Tamás a híres feltaláló már kisfiú korában érdeklődő gyerek volt. Kíváncsisága egyszer igen kellemetlen helyzetbe sodorta. Az elnök születésnapját tűzijátékkal ünnepelték. A kis Tamás csodálkozva nézte a magasba röppenő rakétákat, amint néhány percre fölragyogtak, majd visszahulltak a földre. Másnap reggel kiment a rétre, hátha talál egy földre hullott golyót. Talált is kettőt, ami nem robbant fel. Megörült a zsákmánynak és az egyik szénakazal mellett vizsgálgatni kezdte a különös lövedéket. Legnagyobb meglepetésére a lövedékben nem színes gömböket, hanem valami különös port talált. Hazaszaladt, mert eszébe jutott, hogy bácsikájának van egy érdekes vesszője, amelynek végén szikra pattan, ha csizmája talpához dörzsöli. Visszatért a szénakazalhoz és szikrát szórt a különös porba. Ez föl is lobbant és hatalmas lánggal égni kezdett. De nemcsak a lőpor, hanem a szénakazal is tüzet fogott. Tamás megrémült és elmenekült.

Mikor a falusiak észrevették a tüzet, mindenki eloltásán fáradozott. Ám minden hiába, a kazlat nem tudták megmenteni. Vajon ki lehetett a tettes, aki fölgyújtotta? Legtöbben egy Robin nevű, részeges csavargóra gyanakodtak. A falu bírása erre gondolt és a szerencsétlen embert börtönbe zárták.

Délben az ebédnél Edisonéknál is a tüzesetről beszéltek. A kis Tamás csak hallgatott, majd megkérdezte édesapjától:

– Milyen büntetés vár Robinra?

– Legalább öt év, – válaszolta.

Erre a kisfiú halottsápadt lett, amit szerencsére nem vettek észre szülei. Egy jó órával ezután kopogtatott valaki a börtön irodáján.

– Tessék! – kiáltja a bíró.

Persze a kis Tamás nem érte föl a kilincset és nem tudta kinyitni az ajtót. Ezt a bírónak kellett megtennie.

– Te vagy az, Edison Sámuel fia?

Tamás bólintott. Úgy meg volt ijedve, hogy egyetlen szó sem jött ki a száján.

– Édesapád küldött? – kérdezte a gyerektől.

– Nem, nem, magamtól jöttem.

– Mit akarsz itt tőlem?

A kisfiú lehajtott a fejét, nem mert a szigorú bíróra nézni. Végül összeszedte bátorságát és kinyögte:

– A szénakazlat nem Robin gyújtotta fel.

– Honnan tudod te ezt?

– Mert... mert más valaki tette ... én voltam.

Ezután a kisfiú őszintén elmondta a történeteket. Majd reszkető hangon megkérdezte:

– És most öt évre börtönbe zárnak?

– Azt nem, de édesapádnak meg kell fizetni az okozott kárt.

– Édesapámnak? De hiszen neki nem szabad ezt megtudnia!

– Ezt nem kerülheted el. Menj szépen haza és vallj be neki is mindent.

– De az óra, az óra mögött...

– Mi van az óra mögött?

– A vessző ...

A bíró alig tudta elrejtteni mosolyát.

– Légy férfi kis Edison és vállald teted következményeit!

Tamás fölsóhajtott:

– Igen, bíró úr, férfi leszek – és ezzel hazafelé indult ...

Patrik a potyautas (Igazmondás)

A „Light” nevű angol gőzös első útját tette meg Anglia és Amerika között. Pompás az idő, tükörsima a tenger, vidám hangulat uralkodik az utasok között. Az indulás utáni második napon nagy izgalom támad a hajón. Az egyik matróz a hajó raktárából egy éhezéstől elgyöngült gyermeket cipel a fedélzetre. A fiú kilencesztendős lehetett és rémülten néz a matrózra, talán attól félve, hogy a tengerbe dobja. Ruhája szegényes, de arca tiszta, becsületes. Az utasok közül senki semmit sem tud a fiúról. Úgy látszik induláskor szökött a hajóra, hogy potyautasként eljusson Amerikába. Vajon mi történik vele? Már jön is a szigorú kapitány és keményen ráförmed a fiúra:

– Hogy hívnak?

– Shatterton Patrik a nevem, kapitány úr.

– Hogy kerültél a hajóra?

– Nem jószántamból jöttem ide, hanem nevelő apám parancsolta, hogy bújjak a ládák közé. Azt mondta, beszélni akar a kapitánnyal, aztán visszajön értem. Íme, hiába vártam, – mondotta a fiú és zokogni kezdett.

A kapitány, akinek már többször akadt dolga potyautasokkal, nem hatódott meg a fiú könnyeitől. Nem hitt szavainak és ezért még szigorúbban folytatta:

– Ne hazudozz nekem! Nem te vagy az első, aki ilyesmit csinál. Hazugságaidal nem könnyítesz sorsodon. Mondd meg az igazat, hogyan kerültél a hajóra?

– Nem mondhatok mást, kapitány úr, nem hazudtam.

– Rendben van. Adok háromnapos gondolkozási időt. Ha akkor sem mondd meg az igazságot, bedobunk a tengerbe, ahol fölfalnak majd a cápák.

Patrik könnyezve hajtogatta: nem hazudok, nem hazudok! Elmúlt a három nap és újra a kapitány elé vezették a gyermeket. Ismét megfenyegette, de a fiú nem mondhatott mást. Végül a kapitány elvesztette türelmét és így kiáltott a fiúra:

– Ha öt percen belül nem mondd meg az igazat, bedoblak a tengerbe.

Remegve állt Patrik a kapitány előtt, aki elővette óráját és számolni kezdte a perceket. Halotti csend uralkodott a fedélzeten. Csak a hullámok paskolták a hajó oldalát. Elmúlt három perc, de Patrik csak azt hajtogatta, hogy a teljes igazságot vallotta.

– Még két perced van és aztán röptel a tengerbe.

Ekkor Patrik felemelte a kezét és így szólt a kapitányhoz:

– Szabad addig imádkoznom?

A kemény tengerész meglepődött és igent intett. Ekkor a kisfiú letérdelt és hangosan imádkozni kezdett.

– Miatyánk ... Üdvözlégy Mária ... Aztán hozzáfűzte: Istenem, légy velem és vedd fel a mennybe! Most meghalok, de inkább a halált választom, minthogy hazugsággal szennyezzem be számat. Mióta elsőáldozó voltam, sohasem hazudtam. Dobjanak a tengerbe, de mást nem mondhatok.

Az utasok közül többen könnyezni kezdtek és még a kemény matrózok szemében is könnyek csillogtak. A kapitány is alig tudta palástolni meghatottságát. Majd váratlanul Patrikhoz lépett és szívére ölelte.

– Most már elhiszem kisfiam, hogy nevelőapád hagyott a hajón, hogy megszabaduljon tőled. Mától kezdve az én fiam leszel.

Ezután pompás vacsorával ünnepelték az utasok és a kapitány a bátor fiút, aki kész volt meghalni, de nem volt hajlandó hazudni.

A hazug Péter

Te mindig lóditasz, mondták Peti osztálytársai, ha valamit mesélt nekik. Hiába fogadkozott, senki sem hitt szavában. Nemesak április elsején, de számtalanszor lóvá tette őket. Ez volt Peti legkellemesebb szórakozása. El is nevezték társai hazug Péternek.

Természetesen megtudták ezt Peti szülei is, akiket igen bántott fiúk hibája. Rábeszéléssel, jutalmakkal, büntetésekkel próbálták erről leszoktatni. Sajnos, semmi sem használt. Gyakran figyelmeztették, hogy egyszer még nagyon ráfizet hazudozó magatartására. Így is történt. Az egyik délután édesanyja a boltba ment vásárolni. Peti egyedül maradt otthon és azon töprengett, mivel üthetné el az idejét? Nini, ott a gyufásdoboz, ezzel kellene játszani. Sorban gyújtogatta meg a gyufaszálakat, majd az asztalon hevert újságot. Ettől meggyulladt az asztalon lévő terítő és akkora lángot vetett, hogy Peti nem tudta eloltani. Kétségbeesve szaladt ki az udvarra és átkiáltott a szomszédba. Terike éppen a szőnyeget porolta és azt válaszolta Peti kérésére, hogy ne hazudjon összevissza, őt nem tudja átejtteni.

– Nem, most igazán nem hazudok – erősködött Peti, de Terike kinevette.

Peti visszaroant a konyhába, ahol már az asztal is tüzet fogott. Ilyen félelmet még sohasem érzett életében. – Istenem segíts, hogy minél hamarabb hazaérjen anyu! Többé sohasem fogok hazudni.

Kiszaladt az utcára, ahol végre föltűnt az édesanyja. Elébe szaladt és kétségbeesve mondja:

– Tessék sietni, mert tűz van a konyhában!

Anyuka gyorsan vízzel önti le az asztalt és azokat a bútorokat, amelyekbe belekapott a láng. Bizony az utolsó percben érkezett. Peti halálsápadtan áll az ajtóban. Mikor túlvannak a veszélyen, anyuka megkérdezi:

– Hogyan keletkezett a tűz?

– A gyufával játszottam és így kezdődött... Én vagyok az oka mindennek. Átkiáltottam a szomszédba Terihez, de kinevetett, nem hitte el, hogy valóban tűz van nálunk. Azt mondta, hogy megint lódítok.

– Látnod, kisfiam, ide vezetett a te folytonos hazudozásod. Hányszor mondtuk neked: rossz vége lesz ennek.

– Anyukám, én többé nem hazudok, – erősítette Peti.

– Bárcsak így lenne, de már én sem tudok hinni neked.

Igaz, sokáig tartott, amíg sikerült megváltoztatni osztálytársai és ismerősei véleményét. Végül azonban ők is belátták, hogy Peti valóban megjavult és föl hagyott a hazudozással. Igazmondó Péterré változott.

Tóbiás és a hazugság

Egy mesében olvasom, hogy Tóbiás az erdőn keresztül tartott hazafelé. Egyszer csak kétségbeesett kutyavonításra lesz figyelmes. Elindul a hang irányába és megpillant egy barna kutyát belegabalyodva a vadászok által kifeszített hálóba. Tóbiás megsajnálta és kiszabadította az állatot. Ekkor legnagyobb csodálatára a kutya emberi hangon így szólt hozzá:

– Hálásan köszönöm segítségedet. Nem kutya vagyok én, hanem Abuhel fővarázsló. Kutyává változtattam magamat, de elfelejtettem a visszavarázsló szavakat. Ha te most nem segítesz, itt kell nyomorultul elpusztulnom. Ezért bármit kérsz, teljesítem kívánságod.

Tóbiás igen meglepődött és hirtelen nem is tudta, mit kérjen. Végül így döntött:

– Szeretném, ha holnap a városban minden hazug ember súlytalanná válna.

– Rendben van, – felelte a fővarázsló és úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Másnap aztán különös események történtek a kis városban. Azzal kezdődött, hogy a vendéglős kora reggel behozta Tóbiás szobájába a kávé és kijelentette:

– Ma a megszokottnál is jobb, erősebb kávé főztem.

Alighogy ezt kimondta, mint a léggömb emelkedett a magasba. A mennyezeten kellett eltöltenie egész napját, míg éjfél nem ütött az óra. Tóbiás közben fölöltözött és lement az utcára. Itt elsőnek a kövér Cinege úrral találkozott, aki mindkét kezét feléje nyújtva így köszöntötte:

– Igen boldog vagyok, hogy újra láthatom.

Öröme nem tartott sokáig, mert a magasba emelkedett és mint a pelyhet, elfújta a szél. Közben Tóbiás bement az egyik üzletbe, hogy új ruhát vásároljon.

– Ezt tessék megvenni, – mondotta az eladónő –, mert ez tiszta gyapjúból készült.

Alighogy ezt kimondta, oly lendülettel emelkedett a magasba, hogy a mennyezetbe alaposan beütötte a fejét. Lassan az egész város megzavarodott. A kereskedők nagyobbik része a mennyezeten csüngött, akár a lámpa. Ez lett a sorsa számos vásárlónak is. Hamarosan a magasba emelkedtek az újságírók és a rádióban is megszakadt a műsor, mert a bemondók az antennák közt lebegtek. Dél felé már az egész város elnéptelenedett, alig lézengett néhány ember az utcákon. Nem egy házaspár, mikor az oltár előtt kimondta a holtig tartó hűség esküjét, a magasba indult nászútra. Estére olyan volt a város, mintha lakói vidékre költöztek volna. Csak néhány gyerek maradt a földön, továbbá költők és színészek. No meg a süketnémák, akik nem tudtak hazudni. Tóbiás csaknem éjfélig a földön maradt. Mikor azonban megpillantotta a levegőben lebegő embereket, ezt mondta magában: „mindezt azért

kívántam, hogy megjobbítsam embertársaimat”. Ez persze nem volt igaz és ezért ő is elvesztette súlyát. Csak amikor éjfél ütötte az óra, akkor nyerték vissza súlyukat az emberek és akkor térhettek vissza a földre. Aki pedig azt gondolja, hogy ezután kevesebbet hazudtak, az nagyot téved ...

A kis hamisító

– Jó barátom vagy? – kérdezte Feri Szabados Misitől.
 – Furcsa kérdés, tudod, hogy barátod vagyok. De hát miről van szó, kit kell megverni?
 – Nem verekedésről van szó, hanem egész másról. – Édesapám egy focit ígért, ha jól sikerül az orosz dolgozatom.
 – Az ám, de te ma is egyesre feleltél. A dolgozatod is így sikerült.
 – Hát éppen ez a baj. Ha apukám megtudja, vége a focinak.
 – Hát akkor mit akarsz csinálni?
 – Ide figyelj! Azt mondom a papámnak, hogy négyes lett a dolgozatom, de a füzetet az iskolában felejtettem. Te pedig eljössz hozzánk és bizonyítod, hogy így igaz.
 – Nem, erre nem vállalkozom Ferikém. A hazugság, a csalás csúf dolog. Éppen mert jó barátod vagyok, nem pártolhatom bűnödöt.
 – Gyáva vagy és nem jó barát, – mondta Feri haragosan és faképnél hagyta Misit.
 – Édesapám, – hazudta Feri odahaza –, négyes lett az orosz dolgozatom. Ugye megkapom a focit!

– Szép, szép, de látni szeretném a füzetet.
 – Sajnos az iskolában felejtettem.
 – Akkor szedd a lábad és menj vissza érte.
 Ferinek nem volt mit tennie, visszament az iskolába. Lógó orral jött vissza és egy újabb hazugsággal próbálta kimenteni magát.
 – Nem találtam a füzetet, talán a takarító néni eltette valahová.
 – Hm..., ez nagyon különös! Ha nem tudnám, hogy komoly fiú vagy, még azt hinném, hogy hazudtál.

Mindenesetre csütörtökön beszélek a tanár úrral. Ha igaz, amit mondtál, tiéd a foci.
 Másnap Feri vett egy új füzetet, beleírta a dolgozatot és alája kanyarított egy négyest.
 – Édesapám, – mondta –, megtaláltam a füzetet, a papírkosárból húztam ki.
 Apuka megnézte a dolgozatot, miközben Ferinek torkában vert a szíve. Apukája nem sokat értett az orosz nyelvhez, de így is fölfedezett három hibát.
 – Csodálom, – mondta –, hogy ezeket a tanár úr nem vette észre. – Erre bizony nem érdemeltél négyest.

A következő héten ismét dolgozatot írtak.
 – Engedd meg, hogy leírjam a tiédről, kérte Feri Misitől.
 – Nem, ezt nem engedhetem, mert a csalás bűn.
 Nem csoda, ha Feri dolgozata ismét egyesre sikerült. A tanár bácsi figyelmeztette, ha nem igyekszel, meg kell hogy bukassalak. Vidd haza a füzetet és írasd alá édesapáddal!
 „Most aztán alaposan benne vagyok a pácban. Minden kiderül. De ennek nem szabad megtörténnie! Csak felizgatnám vele édesapát. Ezért nincs más választás, mint hogy aláhamisítsam a nevét.” Előtte azonban vett egy másik füzetet és a Misi által kijavított dolgozatot mutatta meg apukájának.

– Ez már igen, – mondta apuka –, és kiutalta fiának a foci árát.
 A következő héten Feri apukája bement érdeklődni az iskolába.
 – Hát az ön fia nagyszerűen érti az orosz nyelvet, – jegyezte meg gúnyosan a tanár úr.
 – Igen, már kapott is tőlem jutalmul egy új focit.

A tanár úr azt hitte, nem jól hall és megkérdezte:

- Hát nem tetszett aláírni fiacskája két egyes dolgozatát?
- Én kérem semmit sem írtam alá, – mondotta izgatottan Feri apukája.

A tanár bácsi azonnal tisztában volt, hogy itt komoly csalás történt. Meg is mondta ezt a szomorú édesapának. Csak abban reménykedett, hogy fia belátja és bevallja bűnét. A következő vasárnap Feri bejelentette, hogy gyónni megy. Meg is gyónta a csalás bűnét és az hitte, ezzel minden el van rendezve.

- Mindent meggyóntál, – kérdezte otthon édesapja?
- Természetesen mindent, – vallotta Feri nyugodt lelkiismerettel.
- És nincs semmi mondanivalód számomra?
- Nincs apukám.
- Asztalodon piros tintát találtam, mire használsz?
- A rajzoláshoz kell.

– Ja úgy. És holnap reggel áldozni akarsz? Gondold meg, hogy csak tiszta lélekkel szabad az Úr asztalához járulni. Aki hazug nyelvvél fogadja az Urat, ezzel nagyon megbántja.

Feri gyanakodni kezdett. Vajon mire gondol apukája? Miért érdeklődött a piros tinta után? Csak nem tudta meg a csalást?

Hamarosan lefeküdt, de nehezen jött álom a szemére. Álmában édesapja hangját hallotta: a hazug ajkak gyűlöletesek Isten előtt. Mondd meg az igazat, – kiáltotta lelkiismerete. Feri rémülten ébredt föl. Odakint vihar támadt és a villámok megvilágították a szobát. Mitévő legyen? Hirtelen kiugrott az ágyból és bekopogott édesapja szobájába. Még ébren találta. Az arcán végtelen szomorúság sötétlett.

- Valami mondanivalód van talán, – kérdezte belépő fiától?

– Igen, meg akarom mondani, hogy mindkét dolgozatom egyes volt, én írtam rá a négyest, én hamisítottam alá a nevedet.

Az utolsó szavakat már sírva mondta.

Édesapja megkönnyebbülve hallgatta és így szólt:

- Hála Isten, hogy végre megmondtad az igazságot.
- Hát apuka mindezt tudta?
- Igen, csütörtökön bent voltam az iskolában és a tanár úr mindent elmondott.
- Nagyon, nagyon szégyellem magam, – mondta Feri zokogva, miközben édesapja magához ölelte.

– Erre megvan minden okod. Én is szégyenkeztem a tanár úr előtt, hogy ilyen hazug fiam van. Most menj, fekjüdj le és reggel ismételd meg a szentgyónásodat. A focit pedig, amit csalással szerezted, csak akkor kapod meg, ha jobb dolgozatot írsz.

Ettől kezdve Feri komolyan megváltozott. Szorgalmasan tanulta az orosz és nemsokára ötösre sikerült a dolgozata. Így megérdemelten kapta meg és rúghatta Misi barátjával együtt a focit.

Eltűnt aranyak (Rágalmazás)

Az egyik francia kisvárosban minden esztendőben találkoztak a régi katonatársak. Fehér asztalnál, evés-ivás közben fölelevenítették közös emlékeiket. Ebben az évben a jómódú Jules Grandin házában jöttek össze. A meghívottak közt ott volt egy Francois Lebeau nevű ember, aki gázmérgezést kapott a fronton és sokat betegeskedett. Csökkent munkaképessége miatt nehezen tudta családját eltartani. Minderről azonban nem beszélt, nem kért alamizsnát.

A házigazda szívesen dicsekedett gazdagságával. Most is kézzel kézre járt egy aranyérem, ami ritkaságnak számított. Sorban nézegették a vendégek és amikor keresni kezdte a házigazda, megdöbbenve tapasztalták, hogy az aranyérme eltűnt. Átkutatták az egész lakást,

de nem kerül elő. A vendégek, hogy minden gyanúsítást elkerüljenek, kiforgatták zsebeiket. Csak a beteg Lebeau nem volt hajlandó megtenni. Mint valami csínytevésen kapott gyerek pirulva mondta:

- Nem loptam el az érmet, de zsebeimet nem vagyok hajlandó megmutatni.
- Tudod mit jelent ez? – szól egy barátja.
- Tudom, de akkor sem engedem megnézni zsebeimet.

Talán mondanom sem kell, hogy ezek után mindenki benne látta a tolvajt. Senki sem nyújtott kezet és köszönés nélkül kellett távoznia. Ettől kezdve, mint nyilvános bűnöst tartották számon a városban. Családja ennek következtében még nagyobb nyomorba süllyedt. Felesége hamarosan meghalt, részben a szegyen vitte a sírba.

Közben elmúlt négy vagy öt esztendő. Grandin lakásán egy iparos dolgozott. Egyszer csak a padló repedése között megtalálja az elveszett aranyérmet. Itt van, megvan a kincs, ami azon az emlékezetes estén eltűnt. Íme, bebizonyult Lebeau ártatlansága. Grandin becsületére vált, hogy azonnal hozzá sietett. Nagy nyomorúságban, testileg-lelkileg összetörve találta. Szegyenkezve kért bocsánatot a gyanúsításért. Lebeau zavarban van és pirulva fogadja a bocsánatkérést. Grandin megkérdezi:

- Ha nem loptad el az aranyérmet, miért nem engedted megnézni zsebeidet?
- Azért, mert mégis loptam valamit. Vacsora közben éhező családomra gondoltam és zsebembe tettem az ételmaradékokat.

Meghatva nézett a gazdag Grandin a szerencsétlen apára, akit ilyen jelentéktelenségért az egész város megvetése sújtott.

Elveszett ékszerek (Lelkiismeret)

Az egyik római császárnőről olvasom, hogy egy ízben értékes ékszereket vesztett el. Kihirdette tehát: aki megtalálja és harminc napon belül visszaszolgáltatja, gazdag jutalomban részesül. Ha azonban a megtaláló harminc nap elmúltával nem jelentkezik, halállal bünhődik. A kincseket Sámuel zsidó rabbi találta meg, de csak harminc nap elmúltával vitte vissza a császárnénak.

- Elutaztál talán, nem voltál otthon, – kérdezte a császárné?
- Otthon voltam, – felelte a rabbi.
- Talán nem tudtál a hirdetésről?
- De tudtam róla.

– Akkor mért nem szolgáltattad be az ékszereket harminc napon belül? Hiszen így halálbüntetés vár rád.

– Azért nem, mert meg akartam mutatni, hogy nem a félelem miatt hozom vissza az ékszereket, hanem a lelkiismeretem miatt.

A császárnő méltányolta Sámuel rabbi nemes gondolkozását, békében elbocsátotta.

Szívünkbe írt törvény

Egy missziós atya beszélt el a következő történetet: Kilenc óráig tartó erőltetett gyaloglás után érkezünk meg egy koreai faluba. Karácsonykor kereszteltük meg az első embert. Most ennek két testvére és néhány barátja készül a keresztségre. Késő este volt már, amikor megkezdtem a Tízparancs kifejtését. Néhány dolgot újnak, érdekesnek találtak. Mellettem ült egy 86 éves nagypapa, a család legidősebb tagja. Mikor befejeztem a hitoktatást, néhány percig csendben ült mindenki a helyén. Majd megköszönte torkát és megszólalt a nagypapa:

– Amit a lelkiatya Isten parancsairól mondott, az mind nagyon szép és hasznos. A mai napig semmit sem tudtam a keresztény vallásról, Mózesről sem, aki átvette a Tízparancsot tartalmazó kőtáblákat. Mégis ismertem ezeket a parancsokat, mert Isten a szívembe írta őket. Csak azt nem tudtam, hogy az Úr napját is meg kell szentelnünk.

Az oroszlánszelídítő (Lelkiismeret)

1937-ben halt meg Romániában a híres állatszelídítő, Vladimir Golen. Már tizenkét éves korában elhatározta, hogy artista lesz. A cirkusz tarka világa megbűvölte lelkét. Tizenhat éves korában megismerkedett az oroszlánokkal és hamarosan képzett állatszelídítő lett belőle. Ettől kezdve díszes ruhában állt a porondra a vadállatok társaságában. Negyven tigris és oroszlán engedelmessé szavának és ostorának. Az ő száma volt a legizgalmasabb, amit a közönség hatalmas tapsal jutalmazott.

Vladimir hamarosan megházasodott és feleségül vette a cirkusz tulajdonosnőjét. Házasságuk sajnos nem sikerült és ennek a férj hűtlensége volt legfőbb oka. Sokat veszekedtek. Vladimir megsokallta a gyakori szemrehányásokat és elhatározta, hogy megszabadul feleségétől. Az egyik előadás után arra biztatta, hogy etesse meg az oroszlánokat. Dühösen ordítottak az éhes állatok. Vladimir megragadta felesége kezét és a ketrecbe vezette. Az állatok széttépték, fölfalták, csak néhány ruhafoszalány maradt hátra. Az állatszelídítő azt hazudta, hogy felesége Franciaországba utazott és így senki sem jött rá a gyilkosságra. Bűncselekménye azonban mégis kiderült. Lelkiismerete nem hagyta nyugodni, állandóan emlékeztette büntetérére. Sem a dicsőség, sem a pénz nem boldogította. Halálos ágyán nyomozókat hívatott magához és mindent elmondott. Így akart könnyíteni lelkiismeretén.

A gyilkos ékszerész (Lelkiismeret)

Egy gazdag ékszerész segédje kíséretében Angliába utazott. A segédet már kisfiú korában örökbe fogadta és megajándékozta bizalmával. Most különösen értékes drágaköveket szállítottak. A segéd szívébe besurrant a kapzsiság ördöge és azt sugallta, hogy ölje meg az ékszerészt, vegye magához a kincseket, legyen önálló. Sajnos engedett a kísértésnek és az első kedvező alkalommal végrehajtotta kegyetlen tettét. Gazdája holttestét a folyóba dobta és maga Angliába utazott. Itt először egy szerény üzletet nyitott, nem akart gyanút ébreszteni. Évek során vagyona megnőtt és ezt mindenki természetesnek találta. Tekintélye is megnövekedett és a kisváros lakói évek múltán polgármesterükké választották.

Történt egyszer, hogy egy szolga fölött kellett ítélnie, aki megölte gazdáját. Az esküdtek már kimondták a halálos ítéletet és csak arra vártak, hogy ezt a polgármester is jóváhagyja. Ő azonban hallgatásba burkolózott. Némán és reszketve ült székében. Mindenki azt gondolta, hogy rosszul lett. De nem! Feláll, a gyilkos mellé áll és így kezd beszélni:

– Esküdt uraim! Isten igazságos bíró. Én nagyobb gonosztevő vagyok, mint ez az ember. Harminc évvel ezelőtt megöltem gazdámat, legnagyobb jótevőmet, aki a nyomorból emelt fel és gyermekévé fogadott. Most elérkezett az én óráim. Szolgáltassanak igazságot, ítéljenek fölöttem!

Mindenki elborzadva nézett a polgármesterre. Nem akartak hinni a fülüknek. Igazat mond-e vagy megbolondult? Ügyét kivizsgálták, írtak Hollandiába is. A vádak, amelyeket maga ellen fölhozott, igaznak bizonyultak. Megindult ellene az eljárás és halálra ítélték.

Majomfogás (Rossz szenvedély)

Bizonyára érdekel, hogyan lehet a legegyszerűbben majmot fogni!? Természetesen nem az állatkertben, hanem a majmok hazájában, az őserdőkben. Ott nőnek a hatalmas kókuszpalmák és rajtuk terem az általatok is ismert kókuszdió. A majomvadász fölmászik a fára és lukat fúr néhány dión. Csak akkorát, hogy a majom keskeny keze beleférjen. Eltávolítja a dió belsejét, megtölti édes datolyával és a közelben elrejtőzik.

Minderre felfigyelnek a majmok és kíváncsian nézik, mit csinált a vadász a kókuszdióval. Hamarosan megérzik a datolya édes illatát. Belenyúlunk a dióba, hogy kiemeljük kedvenc ételüket. Megmarkolják, de az édes gyümölcssel telt kezüket nem tudják kihúzni. Így aztán könnyen elejtik őket, mivel zsákmányukat nem hajlandók elengedni. Olyan nagy a torkosságuk, hogy szabadságukat is fölládozzák érte.

Milyen buták ezek a majmok, gondoljátok talán magatokban! Sajnos nagyon sok ember hasonlít hozzájuk. Jóllehet komoly kárt okoz egészségüknek, rabjai lesznek a cigarettának, alkoholnak, kábítószernek vagy egyéb káros szenvedélynek.

A nyomorék művész (Akaraterő)

Aleijadinho nyomorék művész műveit minden turista megcsodálja, aki ellátogat Brazília Ouro Preto városába. Nemcsak a templomokban, de az utcákon is szebbnél szebb szobrokban gyönyörködhet. A legtöbb Jézust, a prófétákat és a szenteket ábrázolja. Olyanok az utcák, mintha múzeumok lennének.

Csodálkozásunk nőttön nő, amikor megtudjuk, hogy ki készítette ezeket a remek szobrokat. Művészüket 1738-ban született, mint egy portugál építész fia. Édesanyja néger rabszolga volt. Már kisfiú korában szeretett faragni és szívesen olvasta a bibliát. Alacsony termetű és csúnya arcú ember volt. Sötét arcát fekete szakáll övezte, szája vastag, füle nagy, orra meglehetősen hosszú. A hangja sem volt kellemes. Mégis szerették az emberek kedves, barátságos modora miatt.

Mindössze húsz esztendő, mikor váratlanul elveszti édesapját. Neki kellett befejezni annak a templomnak építését, amit apja kezdett el. Oly jól sikerült, hogy néhány esztendő múlva ő lett az ország legkeresettebb építésze és szobrásza. Szépen keresett, de sok pénzt elherdált a kártyán és a különféle szerencsejátékon. Igaz, vasárnaponként eljár a szentmisére, de inkább csak megszokásból. Minden alkalmat megragadott, hogy kiélvezze az élet gyönyöreit. Harmincéves, amikor valami ismeretlen betegség támadja meg. Egyesek azt mondják, hogy skorbut, mások bélpoklosságot gyanítanak. Először a lába kezdett sorvadni és idestova csak a térdén tudott járni. A Szentírásban keresett vigasztalást. Most látja be, mily kevésre becsülte eddig Isten ajándékait. Ezentúl csak arra gondolt, mit tegyen Isten dicsőségére? Betegsége hamarosan áterjedt kezére is. Senki sem gondolta, hogy ilyen nyomorékul alkothat még valamit. De lám, mire képes az erős akarat?! Csonka kezéhez kötöztette a vésőt, a kalapácsot és tovább dolgozott. Naponta elment munkahelyére, ahol egy sátozt vont maga köré, hogy az emberek elől elrejtőzve dolgozhasson. Most alkotta legszebb műveit. Hatvanéves és alig lát, amikor elkészít egy 78 darabból álló szoborcsoportot, köztük Jézus keresztútját. Tíz évig dolgozott rajtuk és ma is mindenki megcsodálhatja az országút mellett felállított két és fél méteres szobrokat.

Utolsó kívánsága szerint annak a templomnak oltára alatt temették el, amelyet még édesapja épített. 75 éves korában halt meg, de itt hagyta csodálatos műveit, hogy ezekkel prédikáljon a későbbi nemzedékeknek.

A tündérkirálynő (Nagylelkűség)

Az iskola dísztermében tartották az előadást. Erzsike játszotta a tündérkirálynő szerepét. Legördült a függöny, fölzúgott a taps. A kis „művésznőt” elárasztották virággal és édességgel. Erzsi mindezt boldogan fogadta, jobbra-balra hajlongott. Büszkén feszített fehér selyemruhájában. A következő vasárnapra gondolt, amikor megismétlik majd az előadást. Mennyire nincs igaza a hitoktató atyának, aki szemére vetette, hogy nincs benne kitartás és szorgalom. Íme, a hosszú szerepet is betanulta. Mindig Borit állítja eléjük példaképül.

Lassan kiürült a nézőtér és Erzsike is hazafelé indult. Odakint hűvös szél fújt s anyukája figyelmeztette, hogy vegye föl a kabátját. Erzsi azonban arra gondolt, hadd lássák az utcán is szép fehér ruhámat. Reggel aztán égő arccal ébredt, 38,5 volt a láza.

– Nem, nem akarok beteg lenni, jövő vasárnap ismét szerepelnem kell! Számítanak rám, látni akarnak.

Eljött a doktor bácsi és torokgyulladást állapított meg.

– Ágyban kell maradni „művésznő”, – mondotta mosolyogva – és hamarosan meggyógyulsz.

Mikor a doktor bácsi elment, Erzsike így ábrándozott: Vasárnapig feltétlen meg kell gyógyulnom. A selyemruha az én termetemre készült. Senkinek sem állna olyan jól, mint nekem. És kinek van az osztályban olyan szép haja, mint az enyém? Ha vasárnapig nem gyógyulok meg, el kell halasztani az előadást.

Betegsége alatt Borika naponta meglátogatta. Mindig hozott valami ajándékot. Az egyik látogatás alkalmával Erzsi arra gondolt, hogy esetleg átadhatná Borikának a szerepet. Büszkesége azonban föllázadt a gondolat ellen. Akkor mindenki Boriról beszélne és oda kellene adnom a selyemruhát is. „Ha te nem szerepelhetsz, más se játsszon helyetted!”

Mikor este imádkozni kezdett egy szelíd hang így szólt a szíve mélyén: gondolj az Úr Jézusra, akinek nem volt szép ruhája és istállóban született. Most is elrejtőzik a fehér ostyában és nem dicsekszik hatalmával. Te pedig mindig a tükör előtt állsz, tapsról, virágról ábrándozol. Ez nem illik Isten gyermekéhez.

Reggel megkérte anyukáját, hogy hívja el Borikát, mert fontos dolgot kell vele megbeszélnie.

– Úgy gondoltam, – mondta barátnőjének –, hogy betegségem miatt te vállald el a tündérkirálynő szerepét. Hiszen olyan jó vagy hozzám. Neked adom erre az alkalomra selyemruhámat, koszorúmat és nyakékeimet.

Bori boldogan hallgatta barátnője elhatározását. Először szabadkozott ugyan:

– Nem vagy te már olyan beteg, nyugodtan eljátszhatod szerepedet!

Erzsi azonban nem engedett. Mikor vasárnap fölgördült a függöny, a zöld réten Borika tündökölt fehér ruhájában. Mindenki őt ünnepelte és senki sem vette észre Erzsit, aki az utolsó sorból nézte barátnőjét. Együtt tapsolt a többiekkel és ő vitte Borinak a legszebb virágcsokrot. Legyőzte hiúságát és ez nagyobb győzelem volt, mint a színpadon szerzett siker.

Áldás

Norvégiában igen kevés a katolikus. Nehéz dolga van annak a néhány lelkiatyának, akik a szétszórta élő hívek lelki gondozását végzik. Szerencsére több katolikus iskola is működik, ahol megismerkedhetnek a gyerekek keresztény hitükkel.

Történt egyszer, hogy valamelyik iskolába ellátogatott a püspök atya. Nagy örömmel hallgatta a gyerekek szép feleleteit és ő is kérdezgetett tőlük egy-két dolgot. Többek között azt, hogy ki mi szeretne lenni? A válaszok igen különböztek egymástól. A fiúk közül volt, aki

tengerész akart lenni, a másik asztalos, orvos és pap. Különféle válaszokat adtak a kislányok is. Legutoljára egy csendes, komoly leánykától kérdezte meg a püspök atya, hogy mi szeretne lenni?

– Nem merem megmondani, – mondta a leányka –, mert félek, hogy a többiek kinevetnek.

– Ne félj ilyesmitől, mondd csak meg bátran!

Ekkor a kislány ezt mondotta:

– Áldás szeretnék lenni!

A gyerekek értetlenül néztek egymásra, mert nem értették a különös választ. Bezzeg megértette a püspök atya és így szólt a kislányhoz:

– Nagyon szép hivatást választottál és hűségesen tarts ki mellette! Ez a legszebb dolog a világon: mások számára áldássá lenni. Mennyivel szebb lenne a világ, ha mindenki erre törekedne!